



Žiri — Novi proizvodni in poslovni prostori so velika pridobitev za tovarno Kladivar iz Žirov — Foto: F. Perdan

Leto XXX. — Številka 72
TRIDESET LET 1947–1977

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni
urednik Igor Slavec — Odgovorni ured-
nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 20. 9. 1977
Cena: 3 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

DOGOVORIMO SE

Korak do predora

5. STRAN: SEJA ŠKOFJELOŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine Škofja Loka se bodo sestali na skupnem zasedanju v sredo, 28. septembra, ob 16. uri. Na 5. strani objavljamo povzetke iz gradiva, ki bo obravnavano na seji. Opozarjamo na analizo polletnih rezultatov gospodarjenja organizacij združenega dela v občini, na osnutek odloka o obveznem prispevku uporabnikov komunalnih storitev z območja krajevnih skupnosti Škofja Loka, Sv. Duh, Godešič in Reteče za sofinanciranje izgradnje druge etape primarnega omrežja loškega vodovoda in kanalizacije ter za povečanje čistilne naprave ter na predlog odloka o zakloniščih na območju občine. Delegati bodo razpravljali tudi o mladoletnem prestopništvu v občini.

Izpopolnjevanje proizvodnega programa

ŽIRI — Delovni kolektiv tovarne za proizvodnjo hidravličnih komponent in elementov za avtomatizacijo »Kladivar« iz Žirov se je v soboto, 17. septembra, preselil v nove proizvodne in poslovne prostore. S tem se je približno 150 delavcem izpolnila dolgoletna želja.

Novi proizvodni in poslovni prostori so bili zgrajeni v rekordnem času. Temeljni kamen je bil namreč viden že v prvih dneh novembra lani, kasneje pa so izvajalci del — gradbeno podjetje »Sava« z Jesenic in njegove kooperante — pestile še razne težave, predvsem slabo vreme in močvirnato zemljišče. Sodobna dvorana ima površino 2000 kvadratnih metrov, celotna investicija pa je znašala skoraj 30 milijonov din. Približno 25 milijonov od te vsote je bilo vloženo v osnovna sredstva. S tem pa naložb v Kladivarju še nikakor ni konec. Letos in prihodnje leto namreč nameravajo Žirovci vložiti znatna sredstva tudi v svoj razvojni program, v program novih in izpopolnjenih proizvodov, predvsem na področju hidravlike in fluidne tehnike.

Nedvomno bo v novih proizvodnih prostorih mogoče proizvodnjo močno modernizirati in jo istočasno tudi povečati. K temu bodo veliko pripo-

možni novi stroji, ki jih Žirovci nameravajo kupiti. Dosedanje razmere za delo, proizvodne prostore je imel Kladivar v opuščenih hlevih, niso odgovarjale niti osnovnim zahtevam higiene in tehnične zaščite. V neustreznih, obenem tudi pretesnih, prostorih se je kvarila oprema, močno ogroženo pa je bilo tudi zdravje delavcev.

Rezultati poslovanja v Kladivarju so letos izredno ugodni. Ob polletju je bilo ugotovljeno, da je realizacija celotnega prihodka v primerjavi z lanskim letom kar za 397 odstotkov večja, plačana realizacija pa za 469 odstotkov. Doseženi dohodek je celo dvakrat večji. Na enaki ravni je ostala vrednost nedokončane proizvodnje, zaloge izgotovljenih izdelkov so nekoliko nižje, na račun povečane proizvodnje pa so porasle zaloge reprodukcijskega materiala.

Nadaljevanje na 12. str.

Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko Organizirano spremljanje zdomstva

KRANJ — Posvet o organiziranem reševanju problematike delavcev na začasnem delu v tujini, ki ga je sklical Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko včeraj dopoldne v Kranju, je pokazal, da na Gorenjskem še nismo ustrezno organizirani. Z Gorenjske je na delu v tujini le okoli 3000 delavcev, med njimi pa so seveda tudi taki, ki nimajo »domovinskih« pravic v tej regiji, zato je dejanska številka verjetno še dosti manjša. Kot zatrjuje skupnost za zaposlovanje Kranj praktično ni več odhodov v tujino, vračanje zdomcev pa poteka počasi in postopoma in tudi zaposlitev doma za sedaj ne predstavlja nikakršnega velikega problema. Skratka, zdomstvo za Gorenjsko ne predstavlja ekonomskega, političnega ali socialnega problema.

Kljub temu majhnemu številu zdomcev in majhnim problemom, ki izhajajo iz tega, pa se je potrebno ustrezneje organizirati: preceniti je treba dosedanje uspešnost različnih komisij za odnose s tujino pri več občinskih telesih in organizacijah ter se, kot je posvet priporočil, odločiti za komisijo pri izvršnem svetu skupščine občine. Pri Medobčinskem svetu SZDL za Gorenjsko pa naj se ustanovi koordinacijska komisija za Gorenjsko, ki naj na osnovi enotnega programa, le-ta naj bi bil finančno ovrednoten tudi v programih interesnih skupnosti, skrbi za sprotno in enotno politiko tako za vračanje delavcev iz tujine kot za krepitev vezi z domovino, dokler v tujini žive in delajo.

L. M.

Minuli četrtek so v hotelu Golf na Bledu podpisali meddržavno pogodbo med Avstrijo in Jugoslavijo o gradnji predora Karavanke — Začeli ga bodo graditi leta 1979, dokončali pa leta 1983

BLLED — Po petih letih pogo-
vorov in priprav so podpisali
meddržavno pogodbo o cestnem
predoru Kravanke, pogodbo,
v kateri so vsa osnovna načela
projektiranja, gradnje, vzdrževa-
nja, obratovanja predora in
stroškov. Vsi stroški, ki po seda-
njih predračunih znašajo 2,1
milijarde avstrijskih šilingov ter
tudi cestnina se bodo delili med
državama na pol. Avstija bo za-
gotovila plačilo 400 milijonov
šilingov, Jugoslavija pa znesek
v dinarjih kot nepovratna sred-
stva. Tri leta po obratovanju
predora se bo cestnina name-
njala za pokrivanje anuitet,
manjkajoča sredstva pa bo na-
jela v obliki kreditov jugoslo-
vanska stran in ga v ustreznem
deležu prepustila avstrijski strani,
Avstija pa bo do popolne
amortizacije 50 odstotkov na-
jetih kreditov dala na razpolago
Jugoslaviji svojo polovico do-
hodkov. Letni ostanek dohodka
— predvidoma po šestih letih
obratovanja — se bo med drža-
vama delil na pol. Pogodba se je
sklenila za petindvajset let in se
bo lahko podaljšala.

Karavanški predor je bazni

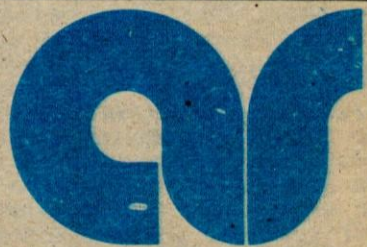
predor in povezuje bodočo kara-
vanško avtocesto A 11 na
avstrijski strani in avtocesto A 2
predor Karavanke — Ljubljana —
Zagreb na jugoslovanski strani.
Na avstrijski strani bo vstopni
portal zahodno od železniškega
predora proge Rosenbach (Pod-
ročca) — Jesenice, na jugoslo-
vanski pa približno štiri kilo-
metre zahodno od Jesenic pri
Hrušici. Predor bo dolg 7,6 kilo-
metra, od tega na avstrijski
strani 4,3 kilometre na jugoslo-
vanski pa 3,3 kilometre. Mejna
služba bo organizirana tako, da
bo promet nemoteno potekal.
Zmožljivost predora bo 1800 mo-
tornih vozil na uro, cestnina bo
znašala 100 avstrijskih šilingov.

Idejni projekt bodo izdelali do
junija leta 1978, glavni projekt
pa do septembra 1979. Graditi
bodo začeli v pozni jeseni 1979 in
gradnjo v letu 1983 končali.
Izdelava projekta je naloga
posebne projektne skupine,
v kateri so Dorsch Consult iz
Münchna, Geoconsult iz Salzbur-
ga, Motor Columbus iz Badna in
Centroprojekt iz Beograda.

D. Sedej

almira
Radovljica

nudi
v industrijskih
prodajalnah
Linhartov
trg 3
in Jalnova 2
v Radovljici
ugoden nakup
v času
velikega
sezonskega
znižanja.



Bled — Za karavanški predor — V četrtek, 15. septembra, so v Golf hotelu podpisali med-
državno pogodbo o gradnji predora Karavanke. V imenu Jugoslavije je pogodbo podpisal član
republiškega izvršnega sveta in republiški sekretar za urbanizem inž. Boris Mikuš, za zvezno
republiko Avstijo pa pooblaščen minister in veleposlanik Josef Denger. — Foto: F. Perdan

Naročnik:



X. JUBILEJNI MEDNARODNI SEJEM OPREME

OD 10. DO 16. OKTOBRA 1977



Potres ni zahteval žrtev

Furlanijo in severozahodno Slovenijo je v noči med petkom in soboto ob 0,48 prizadel potres 7,5 stopnje po Mercallijevi lestvici. Ob 1,31 je sledil nov potresni sunek z močjo 7. stopnje. Sunka smo čutili tudi v Sloveniji, in sicer je bila njuna moč med 3. in 4. stopnjo po Mercalliju. Epicenter potresa je bil v gori Verzegnis v Furlaniji. Sunka nista povzročila večje gmotne škode, saj so bile stare stavbe porušene že v lanskim potresih, nove pa so potresno varno grajene. Pač pa je potres povzročil veliko paniko med prebivalstvom, ki je noč preživel na prostem. Zaradi panike je bilo veliko ljudi ranjenih. Ranili so se, ko so skakali skozi okna.

Na Tolminskem je jakost potresa dosegla peto in šesto stopnjo po Mercalliju. Na hišah, ki so že od lanskega potresa predvidene za rušenje, so se povečale razpoke, druge škode pa ni bilo. Prebivalci Podbele, Breginja in drugih vasi, ki so bile lani do tal porušene, so preživel potresne sunke pod varnimi strehami novih in strokovno obnovljenih hiš.

Zima pred koncem poletja

Konec tedna nam je zagodlo vreme. Čeprav se poletje še ni izteklo, je Gorenjsko že marsikje pokrila snežna odeja. Sneg je zaprl cesto čez Vršč, sneg je na Jezerskem, prav tako po vsem hribovju nad 1000 metrov. Na mejnih prehodih pa je vozniške pozdravila plundra. Snežilo je tudi ponekod na Primorskem, na Vipavskem je divjala burja. O snegu poročajo tudi iz Gorskoga Kotorja.

Nova cementarna

V nedeljo so v Anhovem odprli novo cementarno. Zgradili so jo v rekordno kratkem času. Ko bo docela usposobljena, bo dajala letno milijon ton cementa. Skupno s trboveljsko bo anhovska cementarna pridelala leta 1980 tono cementa na prebivalca Slovenije. V novi cementarni bodo močno dvignili produktivnost. Do sedaj so izdelali letno tisoč ton cementa na zaposlenega, sedaj pa ga bodo 2660 ton. Takšno produktivnost pa dosega le malokje na svetu.

Oskrunjen spomenik

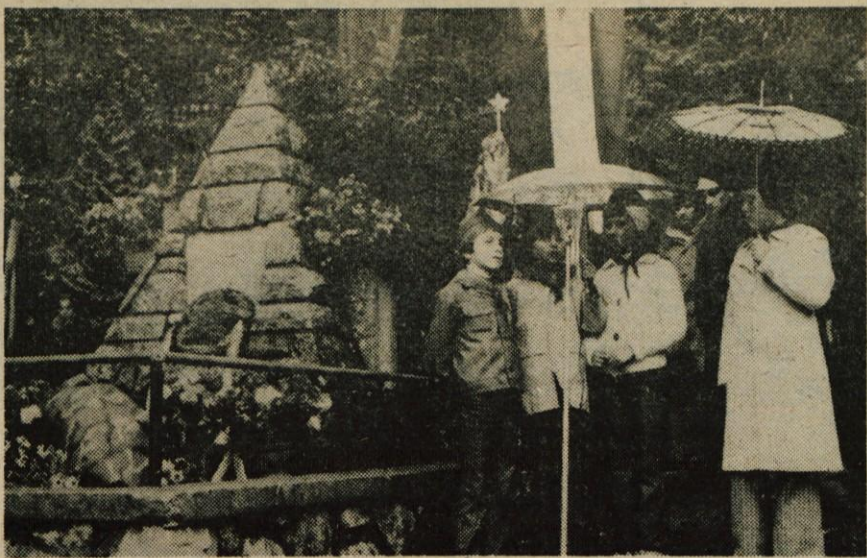
Fašistični vandali so oskrunili spomenik na Tržaškem. V nedeljo zjutraj so našli razdejan spomenik 71 talcem, ki so bili ustreljeni na Opcinah leta 1944. Očitno ne gre za dejanje posameznika, temveč za načrtno akcijo fašističnih krogov. V petek zvečer so namreč oskrunili spomenik bazoviškim žrtvam.

Pogorela tovarna

V Slunju blizu Karlovca je med soboto in nedeljo v velikem požaru do tal pogorela tovarna televizorjev zagrebškega RIZ. Vzrokov požara še niso odkrili. Po prvih podatkih je ogenj najprej izbruhnil v skladišču televizijskih sprejemnikov, potem pa je zajel vse obrate slunjske tovarne.

Šefer se je vrnil iz Italije

Podpredsednik veznega izvršnega sveta dr. Bežislav Šefer se je v soboto vrnil s tridnevne uradnega obiska v Italijo, kamor ga je povabila italijanska vlada. Podpredsednik ZIS se je v Rimu pogovarjal z zunanjim ministrom Forlanijem, ministrom za zunanjo trgovino Osolom, finančnim ministrom Stamattijem, kmetijskim ministrom Marcorom in drugimi predstavniki italijanske vlade. Sprejel ga je tudi predsednik italijanske vlade Giulio Andreotti. Pogovarjali so se o gospodarskem sodelovanju in problemih v zvezi z odnosi z evropsko gospodarsko skupnostjo.



SPOMINSKA SVEČANOST OB 35-LETNICI – STRAHINJ – Ob 35-letnici borbe II. bataljona Kokrškega odreda v Udin borštu je bila v spomin na tragičen dogodek v krajevni skupnosti Naklo pri spomeniku v Strahinju v nedeljo, 18. septembra, popoldne spominska svečanost. Svečanosti, ki jo je žal motil dež, so se udeležili nosilci Spomenice 1941, predstavniki krajevnih organizacij ZB NOV in ZVVI iz kranjske občine, borci in drugi. Slavnostni govornik je bil prvoborec Tine Zaletel, ki je še posebej poudaril letošnja praznovanja jubilejev partije in Tita in prenašanje tradicij NOB na mladino tudi s prireditvami in spominskimi svečanostmi kot je bila nedeljska v Naklem. Ob tej priliki so k spomeniku položili vence, v kulturnem programu pa so nastopili kranjski pihalni orkester, učenci šole iz Naklega in matične šole Simona Jenka iz Kranja ter člani in pevski zbor KUD Naklo. (A. Ž.) – Foto: J. Zaplotnik



Odkritje spomske plošče padlim partizanom in aktivistom pri Lenartu – Foto: J. Zaplotnik

Padlim pri Lenartu v spomin

V nedeljo, 18. septembra, so na Zakrašnikovi hiši pri Lenartu nad Lušo odkrili spominsko ploščo izdanim in umorjenim članom okrožne in okrajne gospodarske komisije OF – Srečanje aktivistov škofjeloškega območja

Lenart nad Lušo – Spominska plošča na Zakrašnikovi domačiji pri Lenartu nad Lušo od nedelje, 18. septembra, dalje priča, da se je v bližini domačije pod kostanji zgodil med vojno zločin. Partizan Rade Murnik je 12. junija leta 1944 pripeljal k Lenatu policiste in domobrance, ki so pokončali Maksa Lotriča, Toma Mencingerja, Filipa Potočnika, Franciško Kalan, Ano Gosar, Antona Gosarja, Božo Lednik, Viktorja Lednika in Viktorja Simončiča, člane okrožne in okrajne gospodarske komisije OF. Ploščo je odkril Adolf Arigler, podpredsednik

republiškega odbora Zveze združenj borcev in aktivist gorenjske osvobodilne fronte. Še posebej je poudaril, da je treba ljudem povedati, kako umazano vlogo so med vojno igrali narodni izdajalci in koliko borcev, aktivistov in zavednih Slovencev je moralo zaradi njih umreti. Zločin pri Lenartu je raziskal partizan in pisatelj Jože Vidic in s svojo knjigo prispeval k razkrinkavanju zahrbtnje dejavnosti izdajalcev. Takšno pisanje mora po sodbi Adolfa Ariglerja dobiti še večjo družbeno podporo!

Govornik je opozoril na izjemno vlogo škofjeloškega območja pri nastajanju in krepitvi narodnoosvobodilnega gibanja na Gorenjskem, začenši z borbo v Rovtu in legendarnih Dražgošah. Na škofjeloškem so nastajale številne gorenjske partizanske enote in zametki nove ljudske oblasti. Adolf Arigler je zbrane opozoril tudi na pomen letošnjih jubilejev partije in Tita.

Zbor pri Lenartu je bil obenem tudi prvo srečanje borcev in aktivistov škofjeloškega območja. Čeprav se je tik nad Zakrašnikovo domačijo ustavil sneg in je pihalo ter lilo, se je k Lenartu povzpelo nekaj sto ljudi, med katerimi so bili tudi svojci umorjenih. Za kulturni program ob odkritju plošče in na srečanju škofjeloških aktivistov pa so poskrbeli pihalni orkester iz Škofje Loke, združeni pevski zbor iz Selc in Železnikov in recitatorka Jožica Jordan. J. Košnjek

Spomenik NOB na Sp. Brniku

Spodnji Brnik – Ob zaključku praznovanja krajevnega praznika petih krajevnih skupnosti cerkljanskega območja Poženik, Senturška gora, Zalag, Brnik in Cerklje bodo 2. oktobra ob 10. uri odkrili spomenik NOB padlim borcem Zgornjega in Spodnjega Brnika ter Vopovelj. Krajevna organizacija ZB Cerklje in krajevna skupnost Brnik s svojimi člani ZB bosta spomenik, na katerem bodo izklesana imena 14 borcev, postavila na Spodnjem Brniku. J. Kuhar

TRŽIČ

Predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič Jože Župančič je sklical za danes, 20. septembra, ob 17. uri 24. redno sejo predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Na seji bodo razpravljali o novi organiziranosti banke, o kadrovskih vprašanjih in sklicu seje občinskega sveta Zveze sindikatov. Člani predsedstva bodo obravnavali tudi finančno poslovanje v letošnjem prvem polletju.

Mladinsko prestopništvo v Kranju

Še včeraj neznatno, a kaj bo jutri?

Lanska analiza o mladoletnem prestopništvu v kranjski občini, ki jo je za obdobje od leta 1973 do 1975 napravil Center za socialno delo Kranj, ni pojavnost prestopništva označila za alarmantno. Celo nasprotno – število 119 mladoletnih prestopnikov, ki so v omenjenem obdobju stopili zaradi enega ali več prestopkov pred sodnika za mladoletnike, ne more v primerjavi z drugimi kraji vzbujati pretirane zaskrbljenosti. Kljub temu pa je lani skupnost socialnega varstva na predlog strokovnih služb Centra za socialno delo sprejela akcijski program za odpravo najaktualnejših vzrokov tega pojava. Akcijski program nalaga vrsto nalog tako sami strokovni službi socialnega varstva, razen tega pa zadolžuje tudi izobraževalne ustanove, delovne organizacije, društva, družbenopolitične organizacije in druge, da v okviru svojih možnosti poiščejo načine za vključevanje družbeno neprilagojene mladine v delo, izobraževanje ter v primerno izkoriščanje prostega časa.

V enem letu akcijski program, ki vsebuje tudi vrsto permanentnih nalog, ni mogel biti izpolnjen: le strokovne službe centra že izvajajo to, za kar so se zavezale: redno spremljajo evidenco vseh mladostnikov, ki se s kakršnimi koli težavami pojavijo pri njihovi socialni službi, pri tem pa seveda nikakor ne gre izključno le za prestopnike. Izkušnje so namreč pokazale, da se pojavne oblike stranpotov mladih pojavljajo že zgodaj kot posledica odnosov v družini, nespornostim v šoli ali na delovnem mestu. Pravočasna pomoč lahko še zaustavi korake, ki vodijo v hujše prestopke in »opravek« s sodiščem: za takšne prestopnike pa je že dlje časa pri Centru organizirano grupno delo, ki ga vodita dva socialna delavca.

Kot kaže, letos še ne bo uresničena zahteva, stara sicer že nekaj let, naj bi tudi srednje šole tako kot imajo sicer osnovne, zaposlovale socialne delavce. Najbolj »nevarno« obdobje za mladoletnika je prav obdobje, ko zapuša osnovno šolo, ki mu je nudila tudi interesne zaposlitve: na drugih šolah to mladi, še vedno vodljivi kot so osnovnošolci, seveda pogrešajo, ne znajdejo se, zapravljajo prosti čas neprimerno in za njih škodljivo. Najbrž samo organizacija mladinskega posveta o izkoriščanju prostega časa še ni dovolj: pripravljenost raznih društev za širše delo z mladino je morda eno, možnosti pa so seveda drugo; še vedno ne vemo, koliki del vzgojnega bremena naj nosijo šole, ko pa vemo, da je v učno vzgojnem procesu na šolah večji poudarek na izobraževanju; ali morajo šole razbijati vse večjo ravnodušnost staršev razpetim med delom in tekanjem za višjim standardom, do vzgoje svojih otrok; ali so šole za starše res tako prežvela oblika pomoči staršev pri vzgoji, da ne bi mogle več obstajati, ko pa vemo vendar, da čas postavlja pred starše, ki so vsekakor prvi in najboljši vzgojitelji svojih otrok, vedno nove zahteve. Kdo, če ne starši, naj bi otroku razložil nevarnosti poseganja po mamilih, tega modernega zla, pred katerim nikakor nismo imuni.

Vsa ta in druga vprašanja pa bi kazalo načenjati in reševati nekoliko prožneje in hitreje: še posebej zato, ker prav sedaj zbrani podatki Postaje milice Kranj govorijo o občutnejšem povečanju mladinskega prestopništva. Zato so na zadnjem posvetovanju, ki ga je Center za socialno delo v Kranju organiziral s socialnimi delavci osnovnih šol, sprejeli sklepe za tesnejše povezovanje institucij, ki imajo opraviti z mladinsko delovno, razen tega pa naj ta problem, ki ne more biti le problem za strokovne delavce, najde svojo odmevnost tudi v združenem delu in pa družbenopolitičnih skupnostih, še posebej pa v občinski skupščini. L. M.



Ločani v Medicini

Škofja Loka – Prijateljski stiki med pobratenimi občinama Škofja Loka in Medicina v sosednji Italiji se iz leta v leto krepijo. Sodelovanje dobiva vedno nove in nove kvalitete. Pred dnevi so tako na povabilo komisije za prijateljsko sodelovanje pri skupščini občine Škofja Loka odpotovali na tridnevni obisk v to prijateljsko italijansko občino predstavniki svetov in zborov delegatov iz vseh enaindvajsetih krajevnih skupnosti škofjeloške občine. Pobudo komisije so izredno toplo pozdravili tako vabljeni kot tudi gostitelji. Od 9. do 11. septembra so se predstavniki krajevnih skupnosti škofjeloške občine v Medicini, mestu z okrog 6000 prebivalci (občina ima približno 13.200 prebivalcev), z gostitelji ter predstavniki komunistične partije Italije pogovarjali o celotnem družbenem življenju in razvoju te občine, ogledali pa so si tudi mesto, njegov izredno lepo urejen športni center, obiskali kmetijsko zadrugo v Villa Fontani in nekatere bližnje vasi. Škofjeločani so si poleg Medicine in bližnje okolice ogledali tudi kulturno zgodovinske znamenitosti Bologne ter se udeležili ene od prireditev »Festa Unita«, ki sta jo pripravila komunistična partija Italije in glasilo italijanske KP »Unita«. Obiskovalci Medicine so si ob povratku v domovino zaželeli, da bi se tesno sodelovanje med Škofjo Loko in z njo pobratenimi občinami nadaljevalo,

saj so bili izredno zadovoljni z odkritimi pogovori v Medicini. Na sliki: s posebnim zanimanjem so si predstavniki enaindvajsetih krajevnih skupnosti iz Škofjeloške občine ogledali delovne prostore kmetijske zadruge v Villa Fontani, ki je znana po pridelovanju sladkorne pese, čebule, česna ter reji pitancev. Tu so izredno ugodno ocenili delo zadržnikov, kmetov in vseh občanov. (S. J.) – Foto: S. Jensenovc

Pohod na Kriško planino

Cerklje – V nedeljo ob 10. uri bo na Kriški planini pod Krvavcem četrto srečanje borcev, aktivistov in planincev krvavškega področja. Spominsko srečanje na Kriški planini organizirajo družbenopolitične organizacije Cerklje, občinski odbor ZB NOV Kranj in Planinsko društvo Kranj. Pohod na Kriško planino bo prek Štefanje gore, Davovca in Gospinca. Kulturni spored bodo izvedli pri spominskem obeležju člani kulturno umetniškega društva Davorin Jenko iz Cerklje. Po proslavi bo tovariško srečanje. Prireditve bo ob vsakem vremenu. Vsak udeleženec pohoda naj prinese s seboj tudi izkaznico, da bo prejel žig, kajti za petkratno udeležbo na tem pohodu bo prejel zlato spominsko značko. J. Kuhar

Konferenca tržiške mladine

Za novega predsednika občinske konference Zveze socialistične mladine Tržič so izvolili Marka Valjavca

Tržič — V sredo, 14. septembra, je bila v Tržiču občinska konferenca Zvez socialistične mladine Slovenije, ki so se je udeležili delegati osnovnih mladinskih organizacij, družbenih organizacij in društev, ki združujejo mlade do 27. leta. Na konferenci so po predhodnih razpravah ocenili delo tržiške mladinske organizacije in menili, da je bilo aktivnejše kot pretekla leta. Kljub temu so mladi opozorili na številne pomanjkljivosti. Predvsem je bilo slabše sodelovanje med osnovnimi organizacijami ZSMS iz krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela, večkrat pa je zašepala tudi povezava med organi občinske konference in osnovnimi organizacijami. Zaradi tega je dejavnost nekaterih osnovnih organizacij zamrla. Še posebno graje vredno je sodelovanje med poverjeniki za obveščanje po osnovnih organizacijah in Centrom za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS in dejavnost aktivna mladih komunistov. Sicer pa so drugi organi konference pokazali veliko več

delavnosti kot v preteklosti. Prav tako se mladi z tržiške občine dobro vključujejo v priprave na volitve in v snovanje bližnjih mladinskih in partijskih kongresov.

Delegati so na sredinem zasedanju občinske mladinske konference soglašali s finančnim planom in menili, da je treba sredstva varčno trošiti. Nekaterim akcijam se bo sicer treba odpovedati, vendar le-te ne vplivajo bistveno na delo tržiške mladinske organizacije. V sredo so bila potrjena tudi nova pravila o organiziranosti in delovanju občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije.

Ker so se v Tržiču odločili kadrovsko okrepiti predsedstvo občinske konference ZSMS, so vanj izvolili devet novih članov, ki bodo odgovorni za posamezna področja. Prav tako so vodstvo občinske mladinske konference zaupali Marku Valjavcu, dosedanjemu vodju centra za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS. Dolžnost predsednika je doslej opravljal Ludvik Perko.

J. Kepic

Srečanje brigadirjev

Jesenice — Občinska konferenca ZSMS Jesenice si že dalj časa prizadeva, da bi se kar največ mladih udeležilo zveznih, republiških in lokalnih mladinskih delovnih akcij. Med mladimi Jeseničani v srednjih poklicnih in drugih šolah je za prostovoljno mladinsko delo dovolj zanimanja, saj se vsake akcije udeleži veliko mladih. Razen

tega, da so bili letos na več republiških in zveznih akcijah med najboljšimi, ne zanemarjajo tudi dela na potresnem območju v Posočju ter doma, kjer vsako leto pripravijo več lokalnih mladinskih delovnih akcij skupaj z mladino v železarni. Med temi je tudi akcija za izgradnjo TRIM steze v Jeseniške Rovte, saj mesto Jesenice nima takšnega rekreacijskega objekta. Mladi so letos domala vsako soboto prišli na delovno akcijo na zgornji Plavž in pomagali pri izgradnji, tako da bo steza kmalu odprta.

Po letošnjem uspešnem delu v domala vseh prostovoljnih mladinskih delovnih akcijah doma in drugod so se številni jeseniški brigadirji zbrali minuli teden v kampu Šranc na zgornjem Plavžu. Med sedemdesetimi brigadirji je bil tudi predsednik ZSMS Ljubo Jasnič in Zlato Vogrič, ki v republiškem merilu vodi organizacijo mladinskih delovnih brigad. Na prijateljskem srečanju so izmenjali izkušnje in se pogovorili o nadaljnjem delu, problemih in težavah mladih. — D. S.

Praznično v Lomu

Lom pod Storžičem — Krajevna skupnost Lom pod Storžičem je v nedeljo, 18. septembra, proslavila krajevni praznik in ga združila s srečanjem kurirjev in vezistov ter pokroviteljev lomske osnovne šole. Sodelovanje med Lomljani, kurirji in vezisti ter pokrovitelji Elektro-tehno iz Ljubljane, IMKO iz Ljubljane, Športopremo iz Ljubljane, Termiko in Državno založbo Slovenije traja že desetletje. Utrdili so ga predvsem pokojni Kristjan Kokalj in znana partizanska kurirja in vezista Albinca in Albin Fojkar.

V Lomu so se v nedeljo pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju med krajevno skupnostjo, kurirji in vezisti ter pokrovitelji. Menili so, da bodo podpisali samoupravni sporazum in cilje sodelovanja ter pokroviteljstva vnesli tudi v statut krajevnega skupnosti. Razen tega so domačini pripravili v nedeljo proslavo, ki ji je sledilo družabno srečanje v domu družbenih organizacij. Lomljani praznujejo v spomin na brobo Nemcev in partizanov, ki je bila leta 1944 v Grahovšah.

-jk



Jesenice — Člani enote teritorialne obrambe redno vadijo. Pripravljajo se na vajo, ki jo bodo imeli v kratkem. — Foto: B. B.

Novi prostori Filba

Bohinjska Bistrica — Delovna organizacija Filbo proizvaja naprave za ventilacijo, za odsešavanje prašnih delcev in ostale elemente ter naprave za lesno in drugo industrijo. Iz kovinske obrti pred petindvajsetimi leti so se razvili v delovno organizacijo, ki se uspešno uveljavlja na domačem tržišču. Zdaj so se odločili, da povečajo proizvodnjo z izgradnjo novih proizvodnih prostorov v industrijskem območju Bohinjske Bistrice. Sedanji prostori so nefunkcionalni in odločeno pretesni za načrtovano večjo proizvodnjo delovne organizacije, ki ima letošnjo proizvodnjo že prodano.

Deloma s krediti in deloma z lastnimi sredstvi bodo do prihodnjega leta zgradili proizvodno halo, katere vrednost bo znašala 5 milijonov dinarjev. Gradili bodo v dveh etapah, povečali zaposlenost, proizvodnja pa bo večja za 20 odstotkov. Najprej bodo postavili 600 kvadratnih metrov proizvodnih prostorov, nato pa še upravne prostore. — D. S.

Za tretjino več

V Tekstilni tovarni Medvode, TOZD Tekstil Ljubljana, so v prvih osmih mesecih letos dosegli 90 milijonov dinarjev realizacije, kar je za tretjino več kot lani v istem času. Planska predvidevanja so se tako uresničila; predvsem po zaslugi dobro planiranih letnih dopustov. Tarejo jih podražitve domačih surovin, v predilnici skušajo doseči boljšo kvaliteto izdelkov, vse večje pa so tudi težave z izvozom na zahodna tržišča. Svoje izdelke predvsem izvažajo na Madžarsko, prve količine pa so tudi že poslali kupcu v Rumunijo.

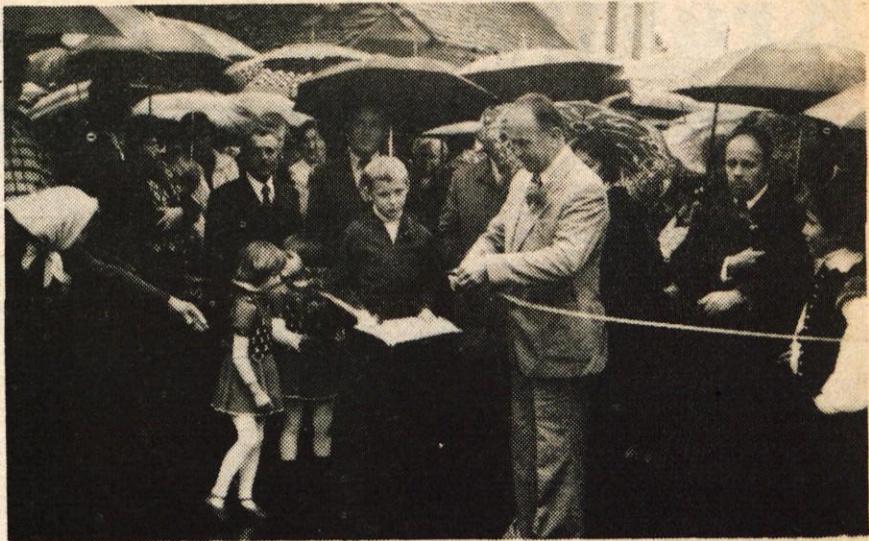
Končno so stekla tudi dela pri graditvi novega obrata tehničnih izdelkov, katerega bodo zgradili delavci Megrada, TOZD Gradles Medvode. —fr

Usklajevanje poteka prepočasi

Škofja Loka — Usklajevanje samoupravnih aktov z določili zakona o združenem delu v organizacijah in temeljnih organizacijah združenega dela v škofjeloški občini ne poteka po že pred meseci zastavljenih načrtih. Komisije, ki so bile odgovorne za usklajevalni postopek in s tem seveda za izvajanje novega zakona v praksi, so ponekod komaj začele, ali še sploh niso, z delom, ponekod so šele na polovici poti, in na prste ene roke bi bilo mogoče prešteti delovne organizacije, kjer je delo vsaj kolikor toliko zadovoljivo opravljeno.

Da pri usklajevanju aktov z zakonom o združenem delu ne gre tako kot bi moralo, so škofjeločani ugotovili že v sredini leta, torej še pred počitnicami in dopusti. Zato so bili člani komisij v OZD in TOZD škofjeloške občine ob obiskih predstavnikov občinskega sindikalnega sveta, kluba samoupravljalcev, družbenega pravobranilca samoupravljanja in drugih organov seznanjeni s trenutnim nič kaj zavidljivim položajem in istočasno opozorjeni, najbrž še popolnoma pravočasno, da morajo najkasneje v juliju in avgustu popraviti vse zamujeno. Toda kot kaže do tega v večini primerov ni prišlo. To so namreč pokazali ponovni obiski v delovnih organizacijah v prvih dneh septembra. Niti v eni obiskani delovni organizaciji delo še ni končano. V nekaj primerih komisije še niti niso začele z delom, druge so morda vsaj opazni premiki naprej, še nikjer pa niso tako daleč, da bi lahko dopolnjene in usklajene samoupravne akte lahko v doglednem času dali v javno obravnavo in kasneje v sprejem. Kako torej opraviti delo do konca leta, ko bo usklajevalni postopek nujno treba končati in zakon o združenem delu dosledno začeti uresničevati v praksi. Časa je pre-sneto malo!

V Škofji Loki so se odločili, da bodo podobne skupine kot pred približno tremi meseci ponovno obiskale vse delovne organizacije v občini. Povsod se bodo pozanimali, kako daleč so že z delom in istočasno dali potrebne napotke in nasvete. Zavedati se je namreč treba, da v marsikateri manjši delovni organizaciji za dokaj zahtevno delo nimajo niti ustreznih kadrov, da pa so prav gotovo tudi primeri, ko



Obnovljeno ceto Tenetiše—Trstenik je v soboto svečano odprl predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič. — Foto: A. Žalar

S skupno voljo in močmi

V soboto, 17. septembra, so v kranjski občini svečano odprli prenovljeno asfaltirano ceto Tenetiše—Trstenik

Tenetiše, Trstenik — V krajevnih skupnostih Tenetiše in Trstenik v kranjski občini so v soboto, 17. septembra slavili pomemben delovni uspeh. Predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič je namreč odprl prenovljeno asfaltirano ceto Tenetiše—Trstenik. Za ureditev te ceste so se prebivalci obeh krajevnih skupnosti zavzemali že nekaj let. Potrebe po urejeni cestni povezavi s Kranjem so se namreč vsako leto večale. Krajski se vsak dan vozijo v Kranj na delo, otroci s tega območja pa v šolo.

Predsednik občinske skupščine Tone Volčič je ob otvoritvi poudaril, da tudi rekonstrukcija te ceste pomeni pomembno delovno zmago, saj so občani tudi tokrat, tako kot že večkrat, dokazali, da so pripravljeni s skupnimi močmi prispevati k hitrejšemu družbenemu razvoju.

Za razširitev ceste je brezplačno odstopilo del zemljišča 38 lastnikov; od tega 22 iz krajevnega skupnosti

Trstenik in 16 iz krajevnega skupnosti Tenetiše. Odstopili so okrog 2,5 ha zemljišča, kar pomeni vrednostno najmanj 210.000 dinarjev. Razen tega so prebivalci Tenetiša prispevali najmanj 160.000 dinarjev, v Trsteniku pa 150.000 dinarjev. Oboji pa so opravili še precej prostovoljnega dela. Celotna vrednost obnove in asfaltiranja ceste pa znaša okrog 6 milijonov dinarjev.

Sobotna svečanost bi bila lahko še veliko lepša, če je ne bi motil dež. V Tenetišah je bil namreč krajši kulturni program z nagovorom predsednika krajevnega skupnosti Marjana Gregorca. Po otvoritvi ceste pa je slavnostni sprevod z vprežnimi vozili, traktorji in kmetijsko mehanizacijo krenil do šole na Trsteniku, kjer je bil po nagovoru predsednika krajevnega skupnosti Eda Bečana in predsednika krajevnega skupnosti SZDL ter direktorja Mladi rod prav tako daljši kulturni program.

A. Žalar

kader je, a se komisije dela niso lotile resno in zavzeto.

V škofjeloški občini so se zdaj odločili, da najprej rešijo vprašanje s področja dohodkovnih odnosov. Zato je klub samoupravljalcev že poslal dopise v vse delovne organizacije, naj klubu posredujejo vsa vprašanja s tega področja, povprašajo o vsem, kar jim je še nejasno, kajti le tako bo mogoče nakazati konkretne rešitve. Strokovnjaki bodo takoj posredovali odgovore, po potrebi pa bodo v Škofji Loki pripravili tudi posebna posvetovanja. To bo zadnji, vsekakor je mogoče upati, da tudi uspešen, poskus pomoči kluba samoupravljalcev in drugih odgovornih članov komisij v

delovnih organizacijah, da se dokončno uskladijo vsi predpisi in akti, ki jih je nujno potrebno do konca letošnjega leta. V nasprotnem primeru lahko pride namreč do hudih zapletov in posledic, od težav pri izplačevanju osebnih dohodkov in do še marsikaj drugega. Zato je skrajni čas, da nosilci akcij začno pospešeno z delom. Med drugim tudi komisija v okviru občine. Kajti po obiskih skupin v delovnih organizacij, opravljeni morajo biti do konca septembra, bi morali že v oktobru biti usklajeni samoupravni akti dani v javno razpravo. Le tako jih bodo delovni ljudje lahko sprejeli še pred koncem leta. Časa za spanje in ravnodušnost torej ni več.

J. Govekar

Na podlagi 51. člena statuta Samoupravne stanovanjske skupnosti, 5. in 30. člena Pravilnika o gospodarjenju in usmerjenju sredstev za organizirano in programirano stanovanjsko graditev in po sklepu 6. seje Zbora SAE za graditev z dne 8. 6. 1977 razpisuje Upravni odbor SAE za graditev za območje občine Škofja Loka

NATEČAJ ZA POSOJILLO

Posojilo je razpisano iz dela sredstev, ki jih združujejo organizacije združenega dela v Ljubljanski banki, podružnica Kranj, poslovna enota Škofja Loka in se daje:

1. Za nakup stanovanj v blokih v okviru usmerjene stanovanjske gradnje za najemna in lastniška stanovanja, ki se gradijo v Žireh in bodo vseljiva v letu 1977 in za katere bodo sklenjene pogodbe o nakupu do skupne višine 1.500.000,— din.
2. Za dograditev in adaptacije stanovanjskih hiš v okviru usmerjene stanovanjske gradnje, ki jih gradijo delavci na območju občine Škofja Loka in bodo vseljiva do konca leta 1978 do skupne višine 1.500.000,— din.

V natečaju lahko sodelujejo delovne organizacije in občani, ki izpolnjujejo pogoje veljavnega pravilnika SAE za graditev.

Višina posojila bo odvisna od števila prosilcev posojil in razpisanih sredstev.

Vlogo za posojilo je treba vložiti v 30 dneh od objave na predpisanem obrazcu z dokumentacijo pri Ljubljanski banki, podružnica Kranj, poslovni enoti Škofji Loki, kjer prosilci dobijo natančnejša navodila.

Prepozno prispelle vloge se ne bodo obravnavale.

O dodelitvi posojila odloča Zbor samoupravne enote za graditev.

O izidu natečaja bodo obveščeni vsi prosilci kredita najkasneje v 30 dneh po seji Zbora samoupravne enote za graditev, ki bo odločala o odobrenih kreditih.

SAE za graditev

Kravji zvonci za najboljše

Na živinorejski razstavi v Savskem lugu v Kranju v nedeljo podelili nagrade in darila najboljšim rejcem in proizvajalcem mleka



Čprav je deževalo, se je v Savskem lugu, kjer je po oceni živinorejcev izredno primeren prostor za takšne prireditve, zbralo skoraj 50 živali. Slišati je bilo, da utegne Savski log prihodnje leto gostiti republiško živinorejsko razstavo, ki bo združena s tradicionalnim kmetijskim sejmom. — Foto: J. Zaplotnik

Kranj — Škoda, da je slabo vreme ponagajalo živinorejski razstavi v Savskem lugu v Kranju, ki jo je pod pokroviteljstvom Gorenjske kmetijske zadruge Kranj in ob pomoči gorenjskih kmetijskih organizacij združenega dela, živinorejske poslovne skupnosti, kmetijskega sklada kranjske občine in kmetijsko-



Komisija, ki so jo sestavljali znani živinorejski in veterinarski strokovnjaki, je morala oceniti skoraj 50 živali lisaste in črno-bele pasme — Foto: J. Zaplotnik

zemljskih skupnosti gorenjskih občin pripravil Živinorejskoveterinarski zavod Kranj. Več kot 100 živali lisaste in črno-bele pasme bi morali rejci prignati v Kranj, a je slabo vreme marsikoga odvrnilo od namere, da bi javnosti pokazal sadove dolgoletnega rejskega dela. Kljub temu so k privezovanju privedli več kot 50 krav, prvesnic in telic. Komisije, ki so jih sestavljali priznani živinorejski in veterinarski strokovnjaki, so izbrale najboljše

živali in nagradile njihove rejce. Razstava je bila prikaz in potrditev, da rejsko delo na Gorenjskem napreduje in da se za usodo živinoreje ni bati. Škoda, da je takšnih prireditev, kakršna je bila nedeljska, tako malo. Menda jih je bilo v zadnjih 25 letih le pet! Pričakovati je, da bodo razstave, ki vzpodbudno vplivajo na rejce, v prihodnje pogostejše, saj se menjava cikaste pasme z lisasto in črno-belo na Gorenjskem umirja in bo lažje izbrati najboljše živali za javno predstavitev.

Komisija je posebej ocenjevala krave lisaste in krave črno-bele pasme. Pri prvih so imeli najboljše živali posestvo iz Poljč, Jože Skodlar iz Podbrezj, Franc Soklič iz Sela, Stefan Basaj s Suhe in Alojz Pretnar z Bohinjske Bele. Najboljše krave črno-bele pasme pa je komisija našla med živalmi obrata iz Poljč, pri rejcu Stefanu Basaju s Suhe in med živalmi obrata KŽK Kranj v Hrastju. Alojz Grašič iz Strahinja in Lojze Zaplotnik z Letenc sta bila proglašena kot najboljša rejca prvesnic, Jožetu Skodlarju pa je bilo podeljeno priznanje za vzorno rejo telic lisaste pasme. Najboljšim so podelili nagrade in velike kravje zvonce za spomin.



Srednja vas — Skladišče mlekarne gozdno-kmetijske zadruge je polno slastnega ementalca v hlebcih, ki tehtajo okoli 80 kilogramov... — Foto: F. Perdan

Najboljši je ementalec

Mlekarna, obrat gozdno-kmetijske zadruge Srednja vas ima v svojem skladišču večinoma sir ementalec — Prodaja v lastnih trgovinah

Srednja vas v Bohinju — Mlekarna gozdno-kmetijske zadruge sprejme dnevno več tisoč litrov mleka, ki ga v zgodnjih jutranjih urah vozijo iz vseh vasi bohinskega kota. Tudi s precej oddaljene Pokljuke prihaja, medtem ko na nekaterih planinah kot je Uskovnica in druge sami delajo mlečne izdelke. Na teh planinah boste jedli sir trapist, medtem ko so v mlekarni v Srednji vasi lahko ponosni na odličnega ementalca.

Polanc Jože iz Studorja je petnajst let zaposlen v mlekarni: »Deset delavcev nas je, imamo dobre stroje za izdelavo sira in ostalih mlečnih izdelkov. Iz naše mlekarne prihaja v dve trgovini v Ljubljani ter v Škofjo Loko skuta, kislisla in sladka smetana ter seveda ementalec boljši od trapista, saj mu je trajnost določena na šest mesecev, trapist, ki smo ga prej tudi delali v precejšnjih količinah, pa ima obstojnost le dva meseca. Količina proizvodnje je seveda odvisna od količine mleka, ki ga zbiramo po številnih zbiralnicah mleka v bohinskih vaseh. Prav zdaj je mrtva sezona, decembra pa bo proizvodnja precej večja. Več tisoč litrov mleka dobimo dnevno, zelo težko pa je

seveda z dostavo planinskega mleka s planin, saj so težko dostopne in precej oddaljene.

Nekako 30 do 50 kilogramov je običajno težak hlebec bohinskega sira, zdaj imamo v skladišču hlebce z 80 kilogrami. Proizvodnja sira v mlekarskih strojih znaša dnevno okoli 500 kilogramov, spet je seveda vse odvisno od količine mleka, ki ga dobivamo.

Mislím, da sir, ki ga izdelujemo zdaj in prodajamo s precejšnjim uspehom, ni slabši od tistega sira, ki so ga v Bohinju izdelovali nekdanji in ki uživa sloves dobrega,okusnega, najboljšega sira. Popraševanja je dovolj, kar je nedvomno priznanje nam in naši proizvodnji. Prodajamo ga tudi na raznih prireditvah, na tradicionalnem kravjem balu okoli 800 kilogramov in več.

Mlekarna gozdno-kmetijske zadruge je sicer manjši obrat z razmerno malo zaposlenimi, a z dobrimi mlekarskimi stroji in s tradicijo, ki jo je prinesla iz starih prostorov v Bohinju, kjer je zdaj planšarski muzej. S tradicijo pristnega, slastnega ementalca, priznanega bohinskega sira. D. S.

Dobra letina za žirovsko Alpino

Žiri — Polletni rezultati gospodarjenja v žirovski tovarni obutve Alpina kažejo dokaj ugodno sliko. Taki ali še boljši pa bodo prav gotovo tudi ob koncu leta, saj se je v Alpini zaradi specifičnosti njene proizvodnje, žirovski čevljarji so namreč v svetu najbolj znani po proizvodnji odličnih smučarskih čevljev in čevljev za hojo v planine, prava »sezona« ob koncu poletja šele začela. V preteklih tednih so na tuja tržišča že izvozili večje količine izvrstnih »pancerjev«, pa tudi tekaških čevljev, za katere je spričeno nesporne kakovosti tudi v tujini veliko zanimanja. Prav zdaj pa iz Alpine prihajajo vesti, da že preskušajo nov model tovrstnih čevljev.

Letos so v Alpini iz temeljne organizacije združenega dela Proizvodnje ustanovili tri temeljne organizacije: TOZD obutev Žiri, TOZD obutev Gorenja vas in TOZD plastika.

Iz zbranih podatkov je razvidno, da je v primerjavi s prvim polletjem lanskega leta celotni prihodek porasel za 47 odstotkov. Prav za toliko se je povečal tudi dohodek. Če pa bi

upoštevali tudi povečano interno realizacijo, ta je nastala zaradi ustanovitve treh TOZD, je prihodek porasel kar za 75 odstotkov.

Osební dohodki vseh treh TOZD in delovni skupnosti skupnih služb so letos večji za približno 30 odstotkov. Pripomniti pa je treba, da so na ta odstotek nekoliko vplivale tudi akontacije izplačane ob praznovanju 30-letnice obstoja tovarne.

TOZD obutev Gorenja vas in TOZD plastika sta po poravnanih pogodbenih obveznostih, obveznostih do samoupravnih interesnih skupnosti in izplačilu osebnih dohodkov lahko del sredstev odvedli tudi v sklade. To je v primerjavi z lanskim letom lep napredek. Lani namreč ni bilo ustvarjenega zadostnega dohodka niti za poravnano in pokritje pogodbenih in zakonskih obveznosti ter osebnih dohodkov.

TOZD prodaja pa je v prvi polovici leta ustvarila za 7 odstotkov več celotnega prihodka ter za 10 odstotkov več dohodka. Tu so osebni dohodki večji za približno 26 odstotkov, ostanek dohodka za sklade pa je nekoliko manjši kot pred letom dni.

Kako je z zalogami? Podatki kažejo na zvišanje zalog reprodromateriala, na precejšen porast zaloga nedokončanih izdelkov, nekoliko pa so porasle tudi zaloge gotovih izdelkov. Zaloge reprodromateriala in nedokončanih proizvodov so se povečale zato, da bi proizvodnja v prihodnje lahko nemoteno potekala, zaloge gotovih izdelkov pa spričlo tega, ker so v Alpini letos že zelo zgodaj začeli proizvajati smučarsko obutev in tekaške čevlje.

Povečane zaloge pa seveda v dokajšnji meri vplivajo na slabšo likvidnost Alpine. Zato jih bo čimprej potrebno zmanjšati na primerno višino.

Zadnji podatki kažejo, da Alpina z dobrim poslovanjem nadaljuje. Zato bodo tudi rezultati ob koncu leta zelo dobri. J. Govekar

IZ GLASIL DELOVNIH ORGANIZACIJ

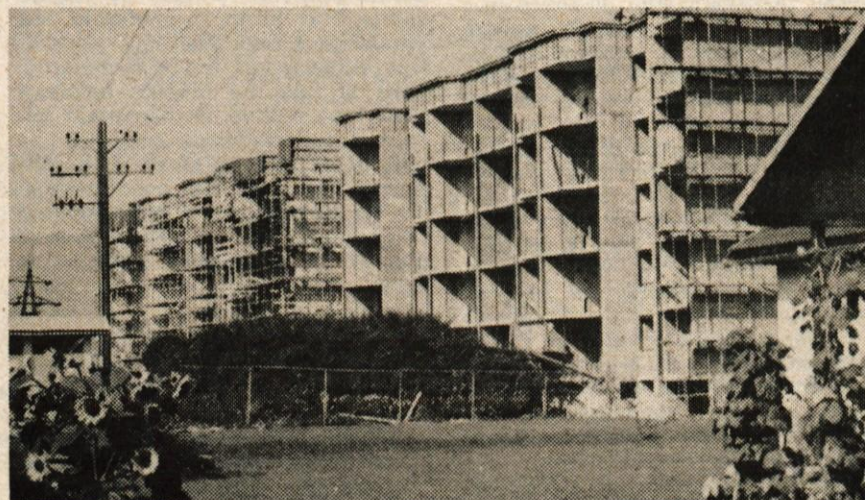
ŽELEZAR

VEČ NAROČNIKOV ZA KOVINOSERVIS

JESENICE — Temeljna organizacija združenega dela Kovinoservis uspešno prodira na tržišče. Uvaljavlja se s svojimi televizijskimi stolpi, ki jih izdeluje za RTV Ljubljana po vsej Sloveniji, naročilo pa je prejela celo od RTV Titograd. Med uspešne izdelke sodijo tudi kvalitetni svetlobni stolpi, ki so v jeseniški železarni, različne jeklene konstrukcije in gradbeni elementi. Kovinoservis je že nekaj časa temeljna organizacija jeseniške železarne.

SOLIDARNOSTNA AKCIJA MLADIH

JESENICE — Minulo nedeljo so se mladinci jeseniške železarne udeležili enodnevne lokalne akcije v Grahovu ob Bači. To akcijo je pripravila osnovna organizacija ZSMS TOZD Željalna skupaj s koordinacijskim svetom ZSMS Železarna Jesenice.



Radovljica — Na severozahodnem delu Radovljice gradi Splošno gradbeno podjetje Gorenje iz Radovljice že peti stanovanjski blok, v katerem bo 80 novih stanovanj. Po dograditvi bo v tem delu Radovljice družbena stanovanjska gradnja končana. Stanovanja bodo vseljiva še pred zimo. — B. B.

Skupnost za zaposlovanje Kranj



Zavarovanje za primer brezposelnosti

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Začasno brezposelni delavci imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja, če izpolnjujejo pogoje po predpisih, ki urejajo to področje.

Predpisi, ki urejajo pravice iz zdravstvenega varstva, so statuti občinskih zdravstvenih skupnosti v skladu z zakonom o zdravstvenem varstvu SR Slovenije.

Začasno brezposelni delavci so zavarovani, če so redno prijavljeni pri pristojni skupnosti za zaposlovanje in so se tej skupnosti prijavili v 30 dneh od dneva, ko jim je prenehala lastnost delavca v združenem delu, oz. delovno razmerje pri zasebnem delodajalcu ali lastnost zavarovanca na podlagi

opravljanja samostojne dejavnosti, oz. ko prenehajo dobivati nadomestilo osebnega dohodka, do katerega imajo pravico po samoupravnem sporazumu o vrstah in obsegu pravic iz neposrednega zdravstvenega varstva in o drugih pravicah iz zdravstvenega zavarovanja. Zdravstveno varstvo imajo priznani tudi delavci po odslužitvi vojaškega roka ali ko jim preneha nezmožnost za delo zaradi bolezni, zaradi katere so bili odpušteni iz vojaške službe, nadalje delavci, ki so odpušteni iz kazenskega poplavljalnega zavoda, oz. iz zavoda za varstvo in zdravljenje, če je bil zoper delavca izrečen tak varstveni ukrep in delavci po končani rehabilitaciji.

Zavarovani so tudi delavci po končanem študiju, če so redno prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje in če so se tej skupnosti prijavili v 60 dneh od dneva, ko so končali strokovno usposobitev ali srednjo šolo od dneva, ko jim preneha status študenta višje ali visoke šole ter akademije in od dneva, ko so odslužili vojaški rok v JLA, ko jim preneha njihova nezmožnost zaradi bolezni, zaradi katere so bili odpušteni iz vojaške službe, če so nastopili vojaški rok v 60 dneh od dneva, ko so končali strokovno usposobitev oz. srednjo šolo ali ko jim je prenehal status študenta.

Zavarovani so tudi izseljenci-povratniki, če se prijavijo pristojni skupnosti za zaposlovanje v 90 dneh po vrnitvi v domovino.

Nezaposleni delavci (otroci po končanem ali nekončanem obveznem šolanju) od 15. do 18. leta starosti so zavarovani kot družinski člani le, če se prijavijo v roku 60 dni od dneva, ko so končali šolanje, pristojni skupnosti za zaposlovanje.

VID DROBNIC

6 ŠKOFJA LOKA

Uspešno prvo polletje

24. SKUPNA SEJA
zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora skupščine občine Škofja Loka

Seja bo v sredo, 28. septembra, 1977, ob 16. uri v sejni dvorani škofjeloške občinske skupščine.

Dnevni red

Poleg verifikacije pooblastil delegatov in potrditve zapisnika 22. in 23. skupne seje zborov z dne 29. 6. in 13. 7. ter poročila o izvršitvi sklepov bo na dnevnem redu:

— analiza polletnih rezultatov gospodarjenja organizacij združenega dela v občini Škofja Loka v letu 1977
— poročilo o mladoletnem prestopništvu v občini za obdobje od leta 1971 do 1976

— predlog odloka o zakloniščih na območju občine

— osnutek odloka o obveznem prispevku uporabnikov komunalnih storitev z območja krajevnih skupnosti Škofja Loka, Sv. Duh, Godešič in Reteče za sofinanciranje izgradnje druge etape primarnega omrežja loškega vodovoda in kanalizacije ter povečanje čistilne naprave v Škofji Loki
— volitve in imenovanja
— delegatska vprašanja

Letošnji polletni rezultati gospodarjenja so v škofjeloški občini boljši od lanskih — Prehitro zaposlovanje in prevelika poraba

Izvršni svet škofjeloške občinske skupščine je na eni zadnjih sej že obravnaval analizo polletnih rezultatov gospodarjenja organizacij združenega dela v občini v letošnjem prvem polletju. Ugotovil je, da se hitra gospodarska rast, ki je značilna že za lansko drugo polletje, letos nadaljuje. Spreminja se struktura proizvodnje in manjšajo se zaloge. Kljub temu pa bo potrebno v prihodnje gospodarsko aktivnost pospeševati z usmerjenim investiranjem, prostorskim urejanjem, boljšo organizacijo dela in kadrovanjem. Tistim organizacijam, ki se same ne morejo izkoptati iz težav, bo treba pomagati.

Ugotovil je tudi, da delovne organizacije še vedno zaposlujejo preveč novih delavcev in da se premalo vlagi v infrastrukturo.

Kot je že omenjeno, se je v prvi polovici leta 1977 nadaljevala visoka aktivnost gospodarstva, ki ima za posledico tudi ugodne gospodarske rezultate: 51-odstotno povečanje celotnega prihodka v primerjavi z enakim obdobjem lani. Na Gorenjskem pa se je celotni prihodek OZD povečal za 36 odstotkov. Dohodek se je v strukturi celotnega dohodka nekoliko zmanjšal in je lani znašal 24,1 odstotka celotnega dohodka, letos pa za odstotek manj. Družbeni proizvod se je v primerjavi z lanskim polletjem povečal kar za 70 odstotkov, v primerjavi s polovico lanskega celoletnega družbenega proizvoda pa le za 12 odstotkov, kar je za 3 odstotke manj kot na vsej Gorenjski. Čisti dohodek, ki ga predstavlja dohodek brez pogodbenih in zakonskih obveznosti, pa se je povečal za 45 odstotkov. Pri doseganju čistega dohodka so škofjeloške OZD boljše kot znaša poprečje Gorenjske. Zastajajo le gostinstvo in turizem ter promet in zveze.

Gibanje zalog gotovih proizvodov kaže, da je rast proizvodnje zasnovana na rasti popraševanja. Vrednost zalog se je letošnje prvo polletje povečala za 10 odstotkov, v strukturi celotnega dohodka pa se je zmanjšala. Maja so zaloge znašale 21 odstotkov gotove proizvodnje. Na Gorenjskem se je vrednost zalog povečala kar za 31 odstotkov v primerjavi z lanskim prvim polletjem.

Tudi izgube v letošnjem prvem polletju niso visoke. Na Gorenjskem predstavljajo 0,8 odstotka celotnega prihodka oziroma 4,2 odstotka dohodka, v škofjeloški občini pa samo 0,2 odstotka celotnega prihodka in 0,8 odstotka dohodka. Glavna nosilca izgub sta Jelovica, TOZD Montažni objekti in Iskra Reteče. Druge delovne organizacije, ki so tudi na »seznamu zgubašev« so zastopane z majhnimi zneski. Skupna izguba je znašala v občini v prvem polletju 6 milijonov dinarjev, izkazuje pa jo 6 OZD s skupaj 803 zaposlenimi. Sanacija Alpe-tourja — TOZD tovarni promet, ki je bil lani v izgubi, je uspeša, saj so letošnje prvo polletje sklenili z ostankom dohodka.

Z resolucijo o politiki izvajanja družbenega plana razvoja občine so tudi v Škofji Loki predvideli, da bo poraba naraščala počasneje od rasti dohodka, medtem ko naj bi investicije naraščale hitreje. Vendar osebna in skupna poraba prehitevata plan.

Osební dohodki na zaposlenega delavca so znašali v gospodarstvu 4323 din in 4325 din v gospodarstvu in so bili za 18 oziroma 22 odstotkov višji od lanskih. Življenjski stroški pa so se povečali za 13,4 odstotka. Število zaposlenih pa se je povečalo za 3 odstotke.

Samoupravne interesne skupnosti so imele v prvem polletju letos 48,7 milijona skupnih dohodkov, kar predstavlja 34-odstotno povečanje v primerjavi s 1. polletjem 1976 in 45,9 milijona skupnih izdatkov, kar je prav tako za 34 odstotkov več kot lani. Odlivanje sredstev v skupno porabo je tako znatno hitrejšo kot rast dohodka, ki znaša 17 odstotkov.

Dohodki občinskega proračuna so lanske presegli za 22 odstotkov in plan za 3 odstotke. Izdatki pa so v primerjavi z lanskim letom narasli za 20 odstotkov in so bili za 16 odstotkov pod planom.

Investiranje je v škofjeloški občini v letošnjem prvem polletju zadržalo enako hitrost naraščanja kot lani. Investicijska potrošnja je v prvih šestih mesecih dosegla 202,7 milijona dinarjev, kar je za 24 odstotkov več kot lansko prvo polletje. Na Gorenjskem je bila investicijska poraba v prvem polletju le za 4 odstotke večja kot lani v prvih šestih mesecih.

Ugodni so tudi rezultati menjave s tujino. V prvem polletju so delovne organizacije izvozile za nekaj manj kot 18 milijonov dolarjev blaga ali za 40 odstotkov več kot v enakem lanskem času. Največji porast izvoza beležijo

Kladivar, Niko, Jelovica, manj kot lani pa so izvozili v Šeširju, Kroju in Gozdnom gospodarstvu. Izvoz v dežele v razvoju se je podvojil, na klirinško področje se je zmanjšal za dobrih 6 odstotkov, na konvertibilno področje pa se je povečal za 10 odstotkov. V tem času pa so škofjeloške organizacije uvozile za nekaj manj kot 15 milijonov dolarjev blaga, kar je za 78 odstotkov več

kot v enakem lanskem obdobju. Vrednost uvožene investicijske opreme se je v letošnjem letu povečala kar za 184 odstotkov, vrednost uvoženih surovin in opreme pa za 72 odstotkov. Povečal se je uvoz s klirinškega področja in se s tem zmanjšal klirinški suficit. V celoti pa imajo OZD v prvem polletju 1.872.000 dolarjev zunanjetrgovinskega presežka.



Aprila je stekla proizvodnja v novi tovarni Termopol na Sovodnju. — Foto: F. Perdan

DOGOVORIMO SE

Osnutek odloka o . . .

...obveznem prispevku uporabnikov komunalnih storitev z območja krajevnih skupnosti Škofja Loka, Sv. Duh, Godešič in Reteče za sofinanciranje izgradnje druge etape primarnega omrežja loškega vodovoda in kanalizacije ter povečanje čistilne naprave v Škofji Loki.

Zakon o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena določa, da občinska skupščina lahko predpiše prispevek za razširjeno reprodukcijo komunalnih objektov in naprav, ki se izračunava in plačuje ob ceni komunalnih storitev in vnaša v sklad komunalne skupnosti. Sredstva prispevka se uporabljajo po sprejetem programu izgradnje komunalnih objektov in naprav.

Ker poraba vode narašča hitreje, kot jo zagotavljajo sedanji viri, hkrati pa naraščajo količine odpadnih voda in potrebe po njihovem čiščenju, je potrebno v škofjeloški občini zgraditi drugo etapo primarnega omrežja loškega vodovoda in kanalizacijo na območju krajevnih skupnosti Škofja Loka, Sv. Duh, Godešič in Reteče ter povečati čistilno napravo v Škofji Loki. Z investicijskim programom, ki ga je izdelala SGP Tehnik Škofja Loka — TOZD Komunalne dejavnosti, je predvi-

dena v letih 1977—1980 izgradnja vodohrama, črpališča na Sorškem polju in povezovalnih vodovodov z obstoječim vodovodnim omrežjem ter gradnja primarne kanalizacije in odvod meteoritnih in fekalnih voda s področja obstoječe industrije in organizirane stanovanjske gradnje, kakor tudi z območja novih industrijskih kompleksov in stanovanjskih naselij.

Vrednost predvidenih del na primarnem vodovodu je ocenjena na 57.601.000 din, na primarnem kanalizacijskem omrežju in čistilni napravi pa na 51.246.000 dinarjev. Sredstva, ki se po sedanjih predpisih uporabljajo za razširjeno reprodukcijo komunalnih naprav, ne zadostajo za kritje predvidene investicije. Zato so na podlagi programa izgradnje komunalnih objektov in naprav s samoupravnim sporazumom nameravali zagotoviti potreben dotok sredstev. Večina podpisnikov je že podpisala sporazum. Za tiste organizacije in društva ter skupnosti, ki sporazuma niso podpisali, predlagajo, da občinska skupščina z odlokom predpiše prispevek. S tem odlokom se predpiše tudi prispevek za občane. Višina prispevka bo odvisna od količine porabljene vode ter kanalsčine.

1. za izgradnjo vodovoda:

1. 1978 0,30 din na k. m porabljene vode
1. 1979 1,05 din na k. m porabljene vode
1. 1980 1,70 din na k. m porabljene vode
1. 1981 2,35 din na k. m porabljene vode

2. za izgradnjo kanalizacije in povečanje čistilne naprave:

1. 1978 1,60 din na k. m kanalske vode
1. 1979 2,55 din na k. m kanalske vode
1. 1980 3,00 din na k. m kanalske vode
1. 1981 3,00 din na k. m kanalske vode

Vodarina in kanalsčina bosta brez prispevka, ki je predviden z omenjenim odlokom, predvidoma znašali:

na m	1978	1979	1980	1981
vodarina	2,70	2,95	3,25	3,55
kanalsčina	2,35	3,00	3,50	3,65

Cena vodarine in kanalsčine se bo vsako leto verificala. V sestavi vodarine za široko potrošnjo je vključeno tudi vodni prispevek 0,35 din, ki ga je upravljačev vodovoda dolžan odvajati vodni skupnosti.

Na podlagi samoupravnega sporazuma in odloka o prispevku za vodo in kanalsčino bodo predvidoma zbrali leta 1978 za vodovod 1.575.608 dinarjev, 1979. leta 2.111.340 din, naslednje leto 3.582.410 din in 1981. leta 5.189.975 din ali skupaj 11.459.330 dinarjev.

Za kanalizacijo in čistilno napravo pa se bo leta 1978 nateklo 2.338.270 din, 1979. leta 3.864.780 dinarjev, naslednje leto 4.716.600 din in 1981. leta 4.897.800 dinarjev in skupaj 15.817.800 dinarjev.

Tako bo skupno z dodatnimi viri sredstev komunalne delovne organizacije in komunalne skupnosti, kot so pristojbine za priključke komunalne naprave, namenska sredstva krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela, nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča ter bančni krediti, zagotovljena gmočna podlaga za izvedbo sprejetih programov.

Predlog odloka o . . .

...zakloniščih na območju občine Škofja Loka. Da bi prebivalstvu zagotovili ustrezno zaščito v primeru vojne, so potrebne pravčasne in dolgotrajne priprave že v miru. Zato je graditev zaklonišč nujna obveza vseh družbenopolitičnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organizacij, interesnih skupnosti in vsakega posameznika v naseljih, ki bi bila lahko cilj zračnih napadov. Upoštevajoč oceno ogroženosti ozemlja škofjeloške občine, se je nujno treba odločiti za gradnjo zaklonišč, kar zahtevata tudi zvezni in republiški zakon o ljudski obrambi.

Odlok o zakloniščih je utemeljen z doktrinarnimi načeli civilne zaščite, z določili zveznega in republiškega zakona o ljudski obrambi, pravilnikom o tehničnih normativih o graditvi zaklonišč in s statutom občine Škofja Loka. S tem odlokom se ureja gradnja, vzdrževanje in financiranje zaklonišč na območju občine.

Po določilih tega odloka je občinski štab za civilno zaščito v roku enega leta po uveljavitvi tega odloka dolžan izdelati načrt graditve zaklonišč in ga predložiti v sprejem svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozščito. Ta načrt bo podrobneje urejal gradnjo zaklonišč na območju občine Škofja Loka.

Osnutek odloka je pripravil občinski štab za civilno zaščito in ga dal v razpravo svetu za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozščito, izvršnemu svetu skupščine občine Škofja Loka in statutarno pravni komisiji. Po končani javni razpravi je občinski štab za civilno zaščito odlok uskladil s sprejemljivimi pripombami in ga predložil vsem zborom občinske skupščine, da ga sprejmejo.

Največ prekrškov

Poročilo o mladoletnem prestopništvu v škofjeloški občini v obdobju med 1971—1976 je pripravila občinska skupnost socialnega skrbstva po predhodnih razgovorih s sodnikom za prekrške, predstavniki ZSMS, sodnikom za mladoletnike in Postajo milice Škofja Loka. Njegov namen je seznaniti občane s pojavom družbeno nesprejemljivega vedenja naše mladine in otrok. Čeprav na krivna pota stopi le manjši del mladostnikov, pojav zasluži pozornost vse družbe, predvsem pa vseh tistih dejavnikov, ki so dolžni spremljati in usmerjati otroka in mladega človeka v zdravo osebnost.

V obdobju od leta 1971 do 1976 je strokovna služba občinske skupnosti socialnega skrbstva obravnavala 365 primerov nesprejemljivega vedenja otrok in mladoletnikov. Največ primerov so obravnavali leta 1973. Največ mladoletnikov in otrok so obravnavali zaradi prekrškov in to v večini primerov storjenih v prometu.

Naslednjo problematično skupino predstavljajo majhne in velike tatvine in kazniva dejanja zoper splošno varnost, na katero odpade kar 25,7 odstotka vseh obravnavanih primerov. Tretjina vseh obravnavanih primerov je bila odkrita lani. Napak pa bi bilo ta podatek razlagati z ugotovitvijo, da je mladina vsako leto bolj pokvarjena. Vedno večje število obravnavanih primerov je le rezultat boljšega dela socialnih in drugih služb.

Najpogostejši izrečeni vzgojni ukrepi so bili v tem času strožje nadzorstvo skrbstvenega organa, ki istočasno pomeni, da starši mladoletnika ne znajo, ne morejo ali nečejo nuditi pogojev za normalen razvoj osebnosti. Strokovna služba skrbi za mladostnikovo šolanje, zaposlitev, izločitev iz okolja, ki nanj kvarno vpliva in za ureditev razmer v katerih živi. Osem mladoletnikov so zaradi neurejenega okolja, v katerem so živeli, morali poslati v vzgojne zavode.

Med mladostnimi prestopniki je kar 86 odstotkov fantov. 43 obravnavanih primerov sodi v kategorijo starejših mladoletnikov, to je v starost od 16 do 18 let. V tej starostni skupini je več kot polovica kršilcev naredilo prometne prekrške. Pri mlajših mladoletnikih pa so prometni prekrški šele na drugem mestu. Zelo pa se v zadnjem času zmanjšuje delež skupine otrok pod 14 leti, to je osnovnošolcev. Ta padec je rezultat dela socialnih služb na osnovnih šolah, zato bi kazalo razmisliti o razširitvi dejavnosti socialnih služb tudi na srednje šole in delovne organizacije.

Največ obravnavanih mladoletnikov obiskuje srednjo šolo in imajo že svoja prevozna sredstva, ki jim predstavljajo sredstvo za uveljavljanje. Večina otrok z nesprejemljivim vedenjem izhaja iz polne družine, zato nikakor ne moremo iskati vzrokov za prestopništvo v nepopolni družini, pomanjkanju »očetove vzgoje« in podobnih frazah. Tudi v popolni družini so lahko neurejeni odnosi, ki negativno vplivajo na socialni razvoj mladostnika.

Največ obravnavanih primerov odpade na Škofjo Loko z okolico, tesno ji sledi Poljanska dolina z Žirimi, manj primerov pa je v Selški dolini.

Starši zaradi svojih otrok iščejo pomoč le v vsakem desetem primeru in to predvsem zaradi begov od doma, le redko pa zaradi kaznivih dejanj. Pobude in prijave za obravnavo mladoletnikov prihajajo predvsem od institucij, ki s tem opravljajo uradno dolžnost.

PREDLOGI ZA NADALJNJE DELO

Ker med prekrški prevladujejo prometni, bi bilo potrebno prometno vzgojo razširiti v poklicne in druge srednje šole in v sodelovanju z AMD, PM in ZSMS in drugimi omogočiti mladim pridobitev znanja za upravljanje z motornimi vozili. Prav tako bi bilo potrebno na srednje — poklicne in druge šole razširiti preventivno dejavnost socialnega dela. Eden od vzrokov za nesprejemljivo obnašanje je tudi nizka izobrazba in potreba po uveljavljanju na drugih področjih. Zato je potrebno mladostnike vključiti v nadaljnje redno ali izredno izobraževanje. Delo s posameznikom pri izvajanju vzgojnih ukrepov ne daje vedno želenih rezultatov, zato se bodo socialne službe v bodoče usmerile na grupno delo z mladimi. Hkrati bodo podpirali prizadevanja OK ZSMS Škofja Loka, ki poskuša mlade zainteresirati za najrazličnejše dejavnosti v prostem času. Zahtevati je treba tudi, da se alkoholne pijače v nobenem primeru ne smejo točiti mladoletnikom.

Čeprav poročilo govori o mladostnem prestopništvu, je vendar treba ugotoviti, da v škofjeloški občini ne predstavlja perečega problema. Kljub tej ugotovitvi pa bo občinska skupnost socialnega skrbstva v sodelovanju z občinskimi sodnikom za prekrške, sodnikom za mladoletnike, PM Škofja Loka in šolskimi svetovalnimi službami še naprej bedela nad mladostniki in si prizadevala za zmanjšanje obsega družbeno nesprejemljivega vedenja. Zato bo enkrat na leto organizirala posvet o problematiki mladoletnega prestopništva in tako sproti usklajevala delo in akcije.

Kdaj Rollerball

Gledali smo Rollerball. Jaz in nekaj stotin fantov starih po prečno dvanajst let; s tem, da najmlajši hodi verjetno še v vrtec. Kljub izredno atraktivnim, krvavim in profesionalno odlično posnetim prizorom tekme rollerballa, navdušenje gledalcev ob koncu filma ni bilo popolno. Režiser ga je skalil z vrsto nepotrebnih prizorov, v katerih glavni junak rešuje dilemo svobode in ugodja. Z eno besedo, film je dosegel popolnoma nasproten učinek (razen komercialnega seveda), kot je nameraval. Navdušil je z nasiljem, čeprav je proti njemu uperjen.

Vendar je Rollerball le eden v vrsti filmov, ki doživljajo v Kranju (in verjetno tudi drugje) podoben uspeh. Kdo je kriv? Verjetno dvorani, ki bi jih zavdala marsikatera svetovna prestolnica, ki pa sta za Kranj očitno preveliki. Preveliki vsaj za tisto občinstvo, ki vanju še zaide (žal največkrat le zaide). Od kar kraljuje po domovih barvna televizija, je obisk kinematografa za večino le nepotreben izdatek in izguba časa, razen za mladino, ki predstavlja verjetno več kot devetdeset odstotkov obiskovalcev.

Kino podjetje se trudi kolikor ve in zna, da bi napolnilo vsaj del dvorane in doseglo čimboljše poslovni uspeh. Sredstva, ki jih pri tem izbira pa so dvorezen meč tako za obiskovalca, kot za družbo v širšem smislu. Medtem, ko trpi gledalec le neprestane glasne pripombe, šumenje vreck s krompirjem in včasih fizično nasilje pijanih obiskovalcev, so posledice za družbo neprimerno večje. Mnogi psihologi resno opozarjajo na izreden vliv televizije in filma ter svetujejo staršem, da otrokom ne dovolijo gledati na sila na televiziji. Našim pedagogom in staršem je očitno vseeno, kakšne filme njihovi otroci gledajo in kako jih sprejemajo. Medtem, ko se televizija lahko izogne vsaj največjemu šund in film opremi s komentarji, lahko kinematografsko podjetje izbira med veliko količino cenenih filmov, za uvoz katerih skrbijo naši distributerji. Kljub temu, da izbira ni velika, je od beogradskega FESTA dalje na trgu tudi vedno več kvalitetnih filmov. Od teh so najbolj hvaležni tisti filmi, ki doživljajo tudi drugje po svetu velik komercialen uspeh in katerih glavna odlika je dobra obrtniška izdelava. Večji problem so res kvalitetni filmi. Ti zahtevajo od gledalca več pozornosti in so za občinstvo, ki mu je okus oblikovala množica slabih filmov, brez kakršnihkoli estetskih in idejnih vrednot, prenaporni. Kino podjetje si zato prizadeva, da pri propagiranju teh filmov poudarja tiste prvine, ki so sprejemljive tudi za gledalce z najmanjšimi zahtevami. Taki filmi dobijo tako oznako kriminalke ali satiričnega muzikla (Ugledna trupla, Nashvill ipd.). Na ta način manjpozorni gledalci zgrešijo bitvo filma in uživajo v tistih elementih proti katerim je film navadno naprjen. (Komentar Nashvilla: »Glasba je dobra, film je zanič«.)

Film ostaja tako šola slabega okusa in nasilja (Opij ljudstva), ne pa sredstvo estetske in družbene vzgoje. Postavlja se vprašanje ali je lahko film s svojim izdrenim vplivom, na odrasčajočo mladino in s tem na celotno družbo, le potrošno blago s katerim naj se ukvarja kinematografsko podjetje ali pa ima tudi širšo družbeno vlogo. Menim, da jo ima in, da se bodo morale družbenopolitične organizacije in šole s tem medijem resneje ukvarjati. Prej ali slej bo treba pogledati resnici v oči in priznati, da etičnih in estetskih meril ne oblikujejo dela Cankarja in Prešerna temveč Doktor romani, Vajati Erp, Slaki in Sandokan. Pedagogi in kulturni delavci se bodo morali potruditi, da bodo naučili mladino, da bo znala ločiti zrno od plevla in vsako delo, tudi filmsko, kritično sprejemala. Kaj pa če pedagogi ne utesnejo, ker gledajo Sando kana?

Nashvill je tu, taksist je na ulici, morda kje igrajo že rollerball?

Jože Primožič
Vodopivecova 19
Kranj



Jesenice — Minuli petek so v prostorih muzeja delavskega gibanja odprli razstavo 40 let Komunistične partije Slovenije in Jugoslavije. Ob otvoritvi, na kateri je spregovoril predvojni revolucionar in komunist Vencelj Perko so člani dramskega krožka jeseniške gimnazije pripravili kulturni program. — Foto: B. B.

Pionirska knjižnica v Kranju

DRAGI MLADI BRALCI

Konec je počitniškega potepanja, poslovali smo se od modrih morskih valov. Do prihodnjega poletja bomo samo v mislih podoživljali vesele in žalostne prigode iz taborniškega življenja. KNJIGA — naša zvesta spremljevalka — pa nas bo kratkoročno in poučevala tudi v tem, upam uspešnem, šolskem letu. Knjižnica je spet odprta ves dan od 8.—18.30, razen ob sredah od 12.—18.30 in sobotah od 8.—12. ure.

V PIONIRSKI KNJIŽNICI ste si v počitniških mesecih izposodili skupaj 9405 knjig. Najraje ste brali naslednje knjige: SREČA NA VRVICI, Vitan Mal, ODPRAVA ZELENEGA ZMAJA, Slavko Pregl, AVTOSTOPAR, Irena Jurgielewiczova, O PSIČKU, KI JE IMEL DEČKA, Klara Jarunkova, ČETRTRA FAZA, Malzberg, V SEDEMNJAJSTEM, Ivo Zorman, TOVARŠIJA PETRA GRČE, Mato Lovrak, DVOJČICI, E. Kästner, DEKLICA IN KAČ, L. Zupanc, SPELJEN DNEVNİK, B. Jurca, ABECEDA, N. Grafenauer, EDINKA, K. Jarunkova, ROKI ROK, Vitan Mal, DEKLICA AL, C. Greene, BRATA LEVJESRČNA, A. Lindgren, PTIČEK BREZ KLJUNČKA, A. Ingolič, MULCI, Zidar.

Počitniško razstavo najljubših knjig sta pripravila: TANJA PIHLAR, zdaj učenka 2. razreda osnovne šole h. Žagarja.

Najraje bere pravljice: MAČEK MURI, K. Kovič, O PSIČKU IN MUCI, J. Čapek, OSTRŽEK, C. Collodi, ŠKRAT KUZMA DOBI NAGRA DO, Inge Feustel, POŽREŠNI PUJSEK JO, I. Feustel, KAM PA KAM, KOSOVIRJA, S. Makarovič, VETROVA USPAVANKA, D. Maksimović, MEDVED PU, A. Milne, MIŠKA SPI, S. Makarovič.

MAVEC Milan, učenec 6. razreda osnovne šole S. Jenka, najraje bere pustolovske knjige:

POT V IZGNANSTVO, L. Wel-skopff-Henrich, MATHIAS SANDORF, J. Verne, DVE LETI NA POČITNICAH, J. Verne, TAJNO DRUŠTVO PGC, A. Ingolič, KAZAN, VOLČJI PES, J. Curwood, OVCAR RUNO, A. Cerkvenik, PRIGODE TOMA SAWYERJA, M. Twain, RDEČA PEST, J. Rigičič, EMIL IN DETEKTIVI, E. Kästner.

V pionirski čitalnici lahko redno prebirate naslednje revije: Pionir, Pionirski list, Cicibana, Modro lasto, Kurirka, revijo Lutka, Obzor-nik, Planinski vestnik, Tabor, Življenje in tehnika, Proteus, Moj mali svet.

STARŠI, ki spremljate svoje najmlajše, lahko medtem, ko otroci izbirajo, pregledate revije za vas: OTROK IN DRUŽINA, UMJET-NOST I DJETE, DETSKAJA LITERATURA, THE SCHOOL LIBRARIAN, JUGEND UND BUCH, BOOKBIRD.

Marijan Kuvec bo razstavljal v Tržiču

V tržiškem paviljonu bo od 23. septembra do 17. oktobra razstava likovnih del kranjskega likovnega pedagoga Marijana Kuveca, ki ga sicer poznamo kot odličnega ustvarjalca umetniške fotografije, manj pa kot avtorja likovnih del, s katerimi se nam tokrat predstavlja.

Že od mladih dni Kuvec slika in fotografira. Z grafiko in kolaži se je pa začel ukvarjati okoli leta 1969, ko je spoznal, da mu ni nič težje napraviti lepljenko ali grafiko kot kvalitetno fotografijo.

Kukčeve lepljenke niso samo dekorativna dela, marveč skuša avtor z njimi reševati likovne zakonitosti, razbijati ustaljeni red in ga vendar na nek način obdržati. Gre za koncentrične kroge, za večje in manjše kvadrate, pri katerih se barvitost stopnjuje v različnih otenkih ali pa se preliva v harmoničnih barvah. Gre za igro elementov, za kombinacijo barvnih gnot, za prehajanje iz svetlega v temno in obratno in za ravnotežje v sliki. Sredi kvadratov in krogov so neke poudarjene tri točke, da se oko ob ustvarjeni podobi ustvari. Iz zaprtih kvadratov in krogov je tu in tam opazen prehod v kompozicije s črtami.

Avtorju je všeč stara plastika s kamenitih stečkov, vodnjakov in sarkofagov ali pa z lesenih, rezljanih vrat. To staro plastiko poustvarja s svojimi grafikami, jo spreminja v dvodimenzionalno in ji skuša z reliefno grafiko dodajati še tretjo dimenzijo. Tako se na Kukčevih grafičnih listih ponavljajo elementi rezbarij v lesu ali skulptur v kamnu. Njegove reliefne grafike pa nas opozarjajo na naše prelepe starostnosti in nam ohranjajo njihovo lepoto.

Večkrat se Kuvec zagleda tudi v rastlinski svet in nam ponavlja motive, ki mu jih ponujajo alge, drevesna skorja in še marsikaj. Njegova dela odlikuje prečiščena barvna skladnost, živahna igra elementov, ubranost in umirjenost, ravnesje izdelane podobe in dokajšen smisel za likovne zakonitosti, pa tudi za estetski videz.

Ob otvoritvi razstave bo v petek, 23. septembra, ob 18. uri koncert, bratov Zupan pod vodstvom prof. Milka Škoberneteta. S. R.

FILM

Plamena zemlja

Turški film Plamena zemlja je druž-bena drama, ki nam prikaže zaostalo turške vasi. Tu še vedno vladajo fevdalni odnosi in bogati posamezniki krojijo življenje mnogim revnim. V filmu je prikazan Aga — turški velikaš, ki z uničevanjem malih kmetov, ki se borijo za svoj obstoj na borni zemlji, pridobiva veliko bogastvo. Da lahko uničuje male kmete, razlaga s starodavno miselnostjo: če ne bo držal svojih podložnikov v trdih rokah, se bodo le-ti kmalu uprli in ga potepali v blato. Film je zanimiv in toliko, ke se tu srečamo z nam dokaj neznano kinematografijo. V filmu so prikazani nekateri turški običaji, ki jih pri nas ne poznamo. V filmu našo pozornost pritegnejo kostumi, ki se zelo razlikujejo od naših, zanimive so turške vaške hiše in glasba v filmu, ki izvirajo iz turške narodne glasbe. Film je zanimiv in dokaj dober, vendar režiserju lahko očitamo nedodelano filmsko govorico v nekaterih kadrih filma, pa tudi igra obeh glavnih junakov filma ni bila najboljša.

Glavne vloge: Fatma Girik, Tamer Yigit.
Režija: Feizi Tuna.

B. Grlj

Jesenski izlet izžrebanih naročnikov Glasa

Druga znamenitost, ki jo bodo naši srečni izžrebanici videli na svojem popotovanju proti morju, bo gradič-trdnjava Socerb. Kot sokolje gnezdo na visoki skali se vidi, saj se pne kar 390 metrov nad Trstom. Prepada stena mu je bila najboljša obramba.

Socerb ima staro zgodovino, kmalu bo imel že 2000 let za seboj. Takrat, v prvih letih krščanstva, se je semkaj zatekel tržaški mladenič Socerb. V skalni votlini (300 m vzhodno od sedanjega gradu) je preživel kot preganjeni kristijan celi dve leti. Potem so ga Rimljani ujeli in mučili do smrti. Odtlej velja za svetnika-mučenca.

Slovensko ime za grad Socerb pa je Strmec, kar ga najbolj označuje. Vendar se je ime Socerb ohranilo tudi za bližnji zaselek s 40 prebivalci.

Strmec je bil znan že v predzgodovinski dobi, saj so tu našli arheologi izkopanine celo iz paleolitske dobe. Iliri pa so imeli tu svoj »kaštelir«, obrambno trdnjavo. To je bilo seve še pred našim štetjem. Vemo tudi to, da so Strmec l. 42 pred našim štetjem z ostalo Istro priključili k beneški regiji.

V dobi preseljevanja narodov je zrasla tu močna trdnjavo — pač v obrambo pred napadi čilih Slo-venov. Poznejši fevdalni gospodje so gradič utrdili z obzidjem, ki še danes klubuje zobu časa. Pomen Socerba se je pokazal posebno v bojih med Avstriji in Benečani. — Gospodarji Socerba so se nenehno menjavali.

L. 1511 sta trdnjavo zavzela Nikolaj Ravbar in Kristof Fran-kopan.

Končno so boji potihnili in Socerbu so dodelili drugačno vlogo: postal je sedež tukajšnje posesti in gospodaril bližnjim vasicam do zemljiške odveze l. 1848.

Grad so v letih 1924—1925 restavrirali (l. 1780 je bil zadet od strele in nato še zgorel) — tako se je zanimiva stavba ohranila v današ-nje dni v nekoliko prenovljeni podobi.

Z grajske ploščadi se odpira čudo-vit pogled na Trst. Tik pod gradom je velika slovenska občina Dolina, ob njej pa so obmorske Milje.

Na Socerbu — v borovem gozdiču tik ob gradu — je bila v maju 1944 ustanovljena italijanska partizan-ska enota »Alma Vivoda«. — V ju-niju istega leta je bila tu partijaka konferenca za Slovensko Istro. — V hiši pod utrdbo pa je bila nastanjena komanda mesta Kopra in partizan-ska četa »čikonijska«.

Če bomo le utegnili, bomo stopili tudi v »sveto jamo«, kjer je preživ-ljal svoje puščavništvo mladi So-cerb. Jama ni daleč od gradu. Vanjo vodi 34 stopnic. Jamo je opisal tudi že J. V. Valvazor. V prostornem prvem delu je bilo še pred leti sve-tišče, kamor so prihajali slovenski romarji iz tržaške okolice in istrske Čičarije.

In na koncu poti? Ogledali si bomo tudi sloviti a drag hotelski kompleks Bernardin med Piranom in Portorožem. C. Z.

Nova planinska postojanka na Blegošu

Škofja Loka — Planinsko dru-štvo Škofja Loka je v nedeljo, 18. septembra, tik pod vrhom 1391 me-trov visokega Blegoša v škofjeloških hribih odprlo novo planinsko postojanko. S tem so Škofjeločani slo-vesno proslavili tudi 70-letnico ob-stoja in delovanja planinskega dru-štva.

»O postavitvi planinske koče na tej točki smo razmišljali že več let«, pravi predsednik planin-skega društva Škofja Loka Miloš Mrak. »Vedeli smo namreč, da je Blegoš priljubljen cilj mnogih planincev. Idejo pa smo dokonč-no začeli uresničevati šele lani. Celotna investicija je znašala 1.300.000 din. Precejšen del sred-stev je pod ugodnimi kreditnimi pogoji priskrbel Ljubljanska banka, ostalo smo prispevali sami, temeljna telesno kulturna skupnost in delovne organiza-cije, nekaj denarja pa so za grad-njo namenili razni dejavniki splošnega ljudskega odpora. Po-hvaliti je treba tudi marljive pla-nince. Pri gradnji in urejanju okolice so prispevali prek 1500 prostovoljnih delovnih ur.«

Izvajalec del je bilo SGP »Teh-nik« iz Škofje Loke. Kljub zahtevni gradnji, stavba namreč mora kljubo-vati vsem vremenskim nepravilnostim, je bil dom zgrajen v rekordnem času.

»Za gradbena dela smo name-nili 1.100.000 din«, pripoveduje Miloš Mrak, »oprema pa nas je veljala 200.000 din. V pritličju

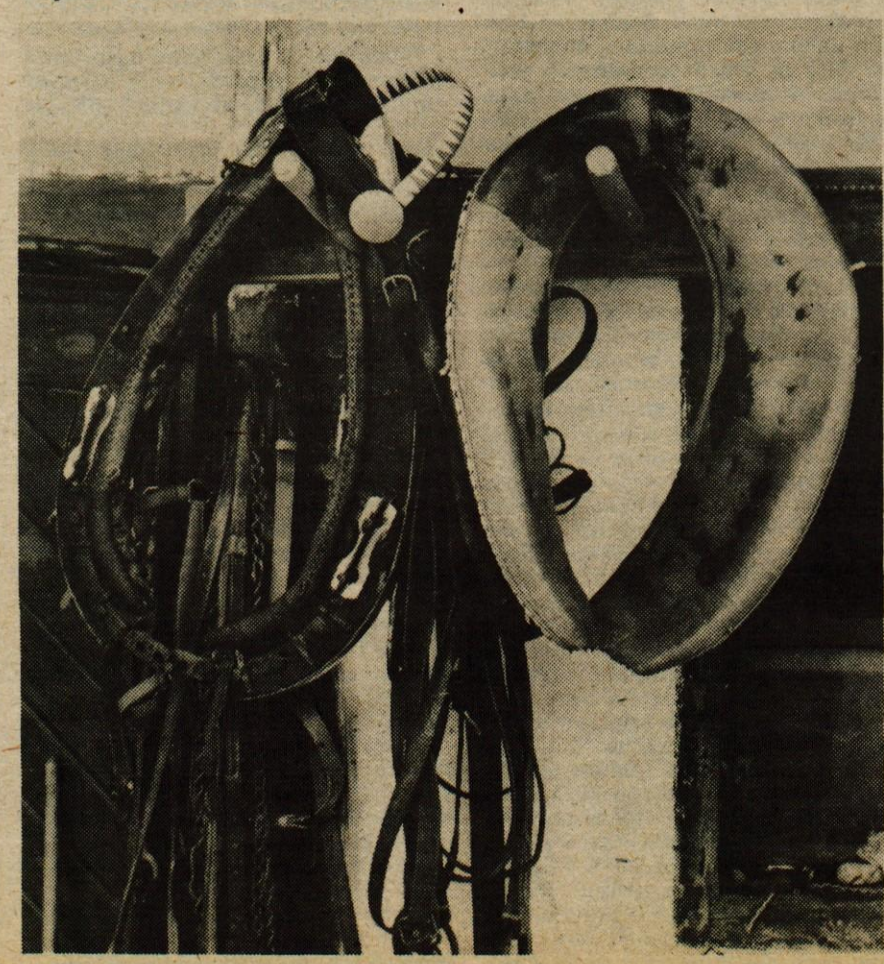
doma smo uredili jedilnico, kuhinjo, sanitarije in pastirsko sobo, v prvem nadstropju pa so soba za oskrbnika, sanitarije ter dve večji sobi s sedemnajstimi ležišči. Dom je tudi podkleten, na podstrešju pa bo za obiskovalce Blegoša na razpolago štirideset skupnih ležišč.«

Planinska postojanka na Blegošu bo predvidoma odprta od začetka maja do konca oktobra. Seveda se bodo ravnali predvsem po vremen-skih razmerah na tem področju, saj je znano, da je Blegoš često na »udaru« raznih vremenskih nepravil.

»Za letos nam je oskrbnika uspelo dobiti«, pravi Miloš Mrak, »in upam, da z njimi tudi v pri-hodnje ne bomo imeli težav. Skušali bomo poskrbeti za čim-boljše počutje gostov. V hladnih mesecih bomo postojanko lahko tudi ogrevali, z elektriko pa nas bo oskrboval generator.«

In kako priti do vrha Blegoša? Izbira poti je velika! Do očaka v škofjeloških hribih vodijo domala iz vseh smeri. Doslej se je bilo mogoče pripeljati skoraj do vrha 1391 me-trov visokega Blegoša tudi z motornimi vozili. Odslej pa bo cesta s Črnege kala, z izjemo za vozila za oskrbo in vozila Gozdnega gospodar-stva, proti vrhu zaprta za ves promet. S Črnege kala, do tu vodijo ceste iz Selške in Poljanske doline, pa je prek vrha do doma pod njim približno uro in četrto hoje!

J. Govekar



Komat za lep konjski vrat ... — Foto: F. Perdan

Pri Slovencih ob Rabi

Črtomir Zorec:

(16. zapis)

Ker sem v prejšnjem zapisu kramljal o narečju in pisavi Slovencev ob Rabi, moram to pokazati tudi slikovno.

Brž pa moram dodati, da so sestavki v tedniku »Narodne novine«, ki izhajajo že 31. leto, priobčeni v knjižni slovenščini in z našo pisavo (gajico). Časopis izdaja »Demokratska zveza Južnih Slovanov na Madžarskem«, tiskajo pa ga v Budimpešti.



Značilen »senik« v Dolnjem Seniku

A. Bihorac. Horeceprimas. 08/2. 1953. szam alatt tankönyvül engedélyezett.

KATOLICSANSZKI

KATEKIZMUS

ZA SOLARE III.—VI. RAZREDA

TRÉTI NATISZ



BUDAPEST

OD DRŰSBE SZÉVÉTOGA STEVANA

Vend. kis katekizmus 1943

Naslouna stran šolske knjige, pisane v porabskem slovenskem narečju, a z madžarskim črkopisom.

DVAKRATNA DELITEV

Zgodovina se nam kar naprej kaže v mačehovski preobleki. Noče in noče nam biti prijazna. Kaže, da mati Slovenija ne bo nikoli mogla privabiti vseh svojih otrok pod skupno streho.

Ko se je l. 906 zrušila Velikomoravska država in z njo vred tudi Kocljeva slovenska kneževina, je padel v vodo tudi sen o veliki, neodvisni slovanski velesili v Podonavju.

Prav to pa je bil tudi ugoden čas za Madžare, ki so se kot klin zarinili med Južne in Severne Slované. Šele l. 955 se je zlomila divja madžarska napadalnost; prej nomadsko ljudstvo se je za stalno naselilo in se dalo kmalu po l. 1000 tudi pokristjaniti.

V krajših praskah med obmejnimi grofi se je ustalila (še danes veljavna!) meja med Madžarsko in vzhodnofrankovsko državo. In od takrat pa vse do l. 1919 je bil precejšen del slovenske zemlje (t. j. današnje Prekmurje) vključen v Madžarsko. Dežela Porabskih Slovencev pa je še sedaj — torej že celih 977 let — pod madžarsko oblastjo. Kot so bili Nemci za nas »gospodje«,

tako so »gospodje« porabskim rojakom postali »Vogrini« (t. j. Ogri).

In še te rojake, ki so se kot zbežano malo jato znašli pod »Vogrini«, je kralj Štefan razdelil med dve županiji: Železno (Vas megye) in Zalsko (Zala megye).

Madžarom se je v enem samem tisočletju (no, 23 let manj!) posrečilo Slovence na področju od Mure proti Blatnemu jezeru in Donavi tako potujčiti, da je od nekdanjega slovenskega ozemlja, ki je merilo čez 10.000 kv. km, ostalo le še

borih 100 kv. km. Slovenski živelj se je obdržal le ob Muri, Rabi in delno ob Zali. To so današnji Prekmurci in Porabci.

GRAŠČAKI IN TURKI

Tudi teh dveh »šib božjih« so bili deležni naši rojaki ob Rabi. Kot po vsej srednjeveški Evropi, tako se je tudi na Madžarskem uveljavil fevdalizem. Zemljo je vladar razdelil med tuje grofe in velike samostane. Slovenskemu kmetu je bilo dodeljeno le delo in trpljenje.

Naključje pa je hotelo, da Slovence ob Rabi niso gospodovali grofje, pač pa cistercijski samostanci. Četudi je bilo tlačanom življenje pod »krivo opatovo palico« bolj znosno, je vendar bilo v bistvu tudi to slabo. Kajti poleg svetne gospode se je tudi Cerkev trudila, da bi »Vende« (t. j. Slovence) čimprej pomadžarili.

No, zdaj pa še Turki! Po padcu trdnjave Kaniže, ki so se je Turki polastili l. 1600, je nevarnost ropanj divjih Moslemov nanehno prežala

Ka je potrdenje ali firma?

Firma je svazestvo, v šterom Düh Szévti okrsosenoga osloveka potrdi, naj svojo vero sztano vito more pripoznati i poleg njé sziveti.

* Eta »eca firma (firma) je latinszka i po nasen potrdenje pomeni, zato szlovenszki to szvesztvo zi potrdenje zovemo.

Mo deli szvesztvo potrdenja?

Szvesztvo potrdenja púspek delijo.

* Proszti meenik szamo tak szlobodno firma, ca poszebno oblast dobi na to od pápe. Po tom szploanom pooblaszenji szmejo fermati grkokatolicanszki

Primer porabskega slovenskega narečja v madžarskem črkopisu.

tudi nad Porabjem. Leto za letom so Turki ropali po naših vaseh in odganjali v sužnost tisoče Slovencev.

L. 1641 je Hasan paša ostro pozval naše rojake ob Muri, Rabi in Zali, naj se prostovoljno podvržejo sultanu, sicer jim bo dal porezati ušesa in nosove. — Tudi harač (turški davek) so morali Slovenci plačevati. — L. 1664, ko so bili Turki pri Monoštru hudo poraženi, je kazalo na izboljšanje. A so se tudi Avstrijci raje umaknili v svoje varne gradove, kot da bi gnali razbito turško vojsko nazaj proti jugovzhodu.

Šele zmaga Avstrijcev pred dunajskimi vrati l. 1683 je dokončno pregnala Turke iz Srednje Evrope. Porabje in Pomurje pa je ostalo opustošeno in skoro brez prebivalstva.

Na sončni strani Velebita

Ker sva bila mokra že od prej, sva začela kmalu trepetati od mraza. Bojan je imel celo to smolo, da je svoj pulover nosil privezan na vrhu nahrbtnika in mu ga je torej zmohil dež, tako da se niti preobleči ni mogel, jaz pa tudi ne, ker v bojazni, da ne bi preveč obtežil svojega nahrbtnika, sploh nisem vzel s seboj rezervne obleke. Lahko si mislite, kako nama je bilo pod tisto plahtico, visoko zgoraj v gozdu pod Debelim kukom, ure in ure daleč od najbližjega človeškega prebivališča. In kako nama je bilo šele potem, ko so v najino neposredno bližino začele udarjati strele in nama je veter od strani nosil dež, tako da naju niti plahta ni mogla več ščititi pred neurjem.

Čepela sva vsak na svojem nahrbtniku, tresla sva se kot dva mokra in premražena čucka. Bojan je molčal, jaz pa sem ob vsakem blisku in tresku in ob vsakem sunku vetra na ves glas preklel nebo, toda vse, kar mi je s tem uspelo narediti, je bilo to, da sem ga izzval še k hujšemu divjanju. Ko so se treski nekoliko oddaljili in se je zven njihovega glasu spremenil iz rezkega v zamolklega in je tudi dež za malenkost pojenjal (to je bilo mogoče opaziti po tanjšem curku, ki se je zlivail do z najine plahte), sva se za kratek čas oddahnila, ampak res samo za kratek čas, ker se je neurje po nekajminutnem zatívu znova razbesnelo, tokrat še z večjo ihto kot prej. Kaj nama je ostalo drugega kot čakati, čakati, zatiskati oči, mašiti ušesa in si žele, da bi se naju strela izognila vsaj toliko, da bi nekako ostala živa.

Celo večnost je trajalo, preden se je nevihta utrudila. Po skoraj dvehurnem drgetanju pod plahto sva, kljub temu, da dež še zdaj ni do kraja pojenjal, pospravila svoje stvari in se odpravila nazaj proti Stapu. Preveč sva bila zbita in premočena, da bi tvegala dolgo in negotovo pot navzgor proti Jelovi Ruji.

Po polju so z vseh pobočij divjali hudourniki, tako da sva morala večkrat kar s čevlji na nogah brodit vodo. V čevljih nama je tako in tako čofotalo že od prej, tako da nisva naredila prevelike škode.

Na Stapu sva se dokončno odločila: šla bova k morju. Tam si bova nabavila novo zalogo hrane, ogrela najine premrle kosti in si nabrala moči za nov vzpon. Torej — umik. Bitka je izgubljena, toda vojna ne.

Poiskala sva markirano pot proti Sv. Magdaleni in niže kot sva se spuščala, bolj se je jasnilo nebo, z večjo močjo se je upiralo sonce v najini premrli telesi. Razgrela sva se z notranjo in zunanjo toploto in iz najinih premočenih cunj se je kmalu kadila para. Pot je bila razmeroma široka in urejena, spretno se je izogibala prevelikih padcev in vzponov in po dveh urah

hoje sva spodaj pod nama že ugledala naseljene vasi in še bolj spodaj — morje.

Tropi ovac in kozà brez pastirjev so mulili redko zeleničje med skalami. Preveč nestrpna sva bila, da bi hodila po ovinkasti poti, udrla sva jo kar naravnost navzdol po skalah. Kar samo se nama je smejalo, ko sva prišla do prvih vaških hiš. Bristovac je bila namreč prva stalno naseljena vas na najini poti po Velebitu. Okoli naju so se takoj zgrnili vaški pobalini, kazali so na moj cepin in spraševali, čemu nosim kramp v hribe in če imam mogoče zgoraj na Velebitu njivo, kjer okopavam krompir. Neko nasmevano dekle nama je brž prineslo iz hiše poln korec vode, da sva se odžejala in napolnila čutarice. Bojanu se je punca zapela v oko in je kljub žeji skoraj pozabil na vodo, ko jo je gledal. Saj ni čudno, tri dni laziš po samih skalah, žive duše ne srečaš, potem pa zraste pred tabo takole mlado žensko bitje, še vse v prvem cvetju.

Potem so naju že vlekli k drugi hiši, posadili so naju na stole, iz kuhinje so na mizo privlekli še mizo, položili nanjo hleb domačega kruha in latvico kislega mleka in potlej sva jedla in pila, da je bilo veselje, družina pa naju je gledala — vsa, od najmlajšega kratkohlavnika do stare brezrobe in v črtno zavite babice. Če sva se samo za hip ustavila, da bi se odpočila, so naju takoj vsi v en glas začeli vzpodbujati: »Le dajta, le dajta, jejta, jejta, pijta, saj sta gotovo bila dolgo lačna in žejna.« Vmes te sprašujejo vse mogoče, tako da že ne veš, ali bi govoril ali bi jedel, še kakšen sosed pride vmes in ko poveš, da si Slovenec, se ravno ta sosed spomni, da je pred drugo svetovno vojno delal cesto skozi Poljansko dolino in če mogoče pozna tega in tega. — In potem se mu čudno zdi, da ga ne pozna, saj sva vendar Slovence. In njihova stara »baka« pestuje v svojih zdelanih rokah kos kruha, ganjeno naju gleda in zmajuje z glavo, ker se prestavlja v kožo najinih mamic, ki zdaj najbrž jemljeta konec od skrbi, kje sva in kaj se nama godi. In na koncu, ko je bila latvica prazna in kruh pojejen, je gospodinja pričarala od nekdaj še eno latvico in še en hlebec kruha, češ, to pa imejta za popotnico, bogve, kaj vse vaju še čaka na poti. Vsak s svojim kosom dišečega kruha pod pazduho in s polnimi čutaricami kislega mleka, sva v spremstvu vaških otročaje, ki so nama kazali pot, prišla do kolovoza, po katerem naj bi v eni uri dosegla morsko obalo.

Morje sva prihranila za naslednji dan. Zvečer sva se ustvarila na pol poti med Bristovcem in Sv. Magdaleno, v zapuščeni vasi Križ. Bila sva sita in napojena, tako da nama ni bilo treba kuhati

večerje. Pa tudi, če bi jo hotela, je ne bi mogla, ker ne bi imela kaj dati v lonec.

Utaborila sva se sredi vasi. Še zadnje večerno sonce sva izkoristila, tako da sva obesila na kamnito ogrado najine premočene cunje — vse, od robca, nogavic in vezalk na čevljih do srajc in vetrovk sva imela namreč premočeno od tiste nevihte zgoraj pod Debelim kukom.

Ker se je obetala jasna in topla poletna noč, bi mirne duše lahko spala na prostem, vendar sva si po treh napornih dnevih v planini zaželela malo več udobja. Vso vas sva preiskala, preden sva staknila eno kolikor toliko nenačeto hišo, ki bi bila primerna za prenočevanje. Ker so bila vhodna vrata zaklenjena, sva uporabila najino planinsko vrv kot laso in jo zataknila za okenski podboj v prvem nadstropju. Najprej sem jaz splezal po vrvi skozi okno, potem pa sem šel v pritličje in z notranje strani odprl vhodna vrata, tako da je lahko prišel noter še Bojan.

Leseni pod v prvem nadstropju hiše je bil precej načet od miši, v kotih prostorov so bile luknje, pred njimi polno mišjih odpadkov, a to naju ni motilo, da ne bi razgrnila po tleh spalnih vreč. Preden sva zaspala, sva ob prižgani sveči rekla še nekaj besed, Bojan je poskrbel za svoje žulje, ki so se mu zaradi slabih čevljev odprli na nogah, jaz pa sem še nekaj časa šaril po hiši z upanjem, da bom našel kakšno dragocenost. Našel nisem seveda ničesar.

ČETRTI DAN

Križ — Sv. Magdalena — Lukavo Šugarje — Miljkovići

Kakorkoli sva že obračala — po prvih treh dneh je bila bilanca našjega pohoda dokaj borna, vsaj kar se tiče dolžine poti, ki sva jo napravila. Po najinih načrtih bi morala biti že v Oštarijah, na polovici poti, pa sva naredila komaj skromno četrtno. Ta zadnji, tretji dan je bil še zlasti mršav. Ko sva zjutraj z Bilega Sinokosa opazovala most čez Ljubička vrata, si nisva mogla predstavljati, da ga bova drugo jutro, po osmih urah hoje, opazovala malone z istega zornega kota kot prej — samo z večje bližine in nižjega stojišča. Še zlasti ni to šlo v račun Bojanu, jaz si nisem kaj dosti belil las s tem. Vedel sem, da bom nekoč prav gotovo že prišel do Senja, če že ne v petih, pa v desetih ali petnajstih dneh. Bojan je imel časovne zadržke, jaz ne. Poglavitno merilo vsake poti so zame doživljanja — ne glede na čas in na prehojene kilometre.

Tako so bila za Bojana ta prekleta Ljubička vrata edina črna točka, ki mu je kazila pogled skozi okno najinega »apartmana« z razgledom na morje.

tudi rešilec, in postavna babica, zgradila v Stražišču dom, v katerem bivata še danes.

Oče je bil in je gasilec od glave do pete. Že leta 1919 je postal član gasilske organizacije in zato krasje njegovo uniformo številna odklikovanja te prizadevne organizacije. Upokojitev je dočakal kot barvar v Tekstilindusu.

Mama Marjanca, kot so jo klicali, je bila stražiška babica. Na lojtnih vozovih, peš, največ pa s kolesom, je prekrizirala Stražišče in okolico po dolgem in počez. Nikdar ji ni bilo odveč iti sredi noči iz hiše na poziv »Marjanca, pridi pomagat«. Na svet je pred njo privekalo več kot 4000 otrok.

Za oba, pa tudi za družino, je bila okupacija najhujša. Mama se je prebijala skozi zasede in pogosto stopila pred cev skrite puške. Vendar Marjanca ni nič odvrnilo od njenega dela. Še več. Z atom sta bila zvesta zagovornika gibanja in partizanov. Vendar pa nista nikdar, to še posebej velja za mamo, pozabila na smeh in veselje. Številne neboljene ženske, ki jih je predvojna družba zametovala, so povile dojenčke kar na njenem domu! Le redkokdaj sem jokala, pravi mama. Oči so se mi orosile, če je kdo umrl.

Srečna živita Dolinarjeva danes. Domek in njegova okolica jim ponujata obilo dela. Pa se mu ne odreka. Kdaj pa kdaj se tudi pokregata, vendar spor hitro zgladita, pripovedujeta smeje.

Dolinarjevima zlatoporočencema želimo še obilo zdravja in sreče!

J. Košnjek



Dolinarjevi iz Stražišča slavili zlato poroko

V soboto, 17. septembra, sta po petih desetletjih skupnega življenja ponovno stopila pred matičarja Marjanca in Franc Dolinar iz Stražišča

Kranj — Enajstega septembra leta 1927 sta v Retečah na kar se da skromen način sklenila zakonsko zvezo Marjanca, rojena 23. marca leta 1899 v Retečah pri Škofji Loki, in Franc Dolinar, rojen 27. septembra leta 1901 na Godešiču pri Škofji Loki. Na skupno pot sta stopila

skromna človeka, ki sta se zavedala, da jima življenje ne bo lahko, zato sta se še korajžneje spoprijela z njim. Do kruha sta spravila sina Franca in hčerko Jožico. Čeprav denarja ni bilo čez glavo, sta krepak žagar, občinski sluga in šofer gasilskega avtomobila, ki je bil pogosto

VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA MARIBOR

sekcija KRANJ

obvešča, da vpisuje slušatelje za študij ob delu Visoke ekonomske-komercialne šole Maribor za I. in II. stopnjo v šolskem letu 1977/78.

Za vpis na I. stopnjo je potrebna popolna srednja šola. Za II. stopnjo pa končan prvostopenjski študij na katerikoli višji šoli ekonomske ali tehnične smeri.

Dokumenti, ki jih predložite za vpis so: diploma oz. zaključno spričevalo, izpisek iz matične knjige, potrdilo delodajalca o zaposlitvi in kratek življenjepis.

Vpis v Kranju je v dvorani v I. nadstropju Prešernove 11/I, in sicer: 26. septembra od 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure 27. septembra od 8. do 12. ure.

Vse informacije in pojasnila dobite v pisarni sekcije VEKŠ v Kranju, Prešernova 11/I vsak dan od 10. do 16. ure — telefon 21-975.

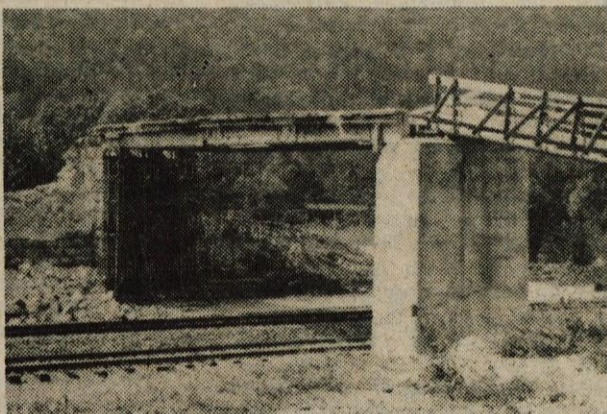
V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM



KONEC POPLAV V DUPLJAH

Duplje — Te dni so delavci Vodno gospodarskega podjetja iz Kranja pričeli z deli na odpravi hudourniških voda v krajevni skupnosti Duplje. Dela na razbremenilniku naj bi končali še ta mesec, vrednost investicije pa je 500 tisoč dinarjev. Elaborat je izdelalo projektivno podjetje iz Kranja.

S sredstvi iz krajevnega samoprispevka, ki so ga v Dupljah sprejeli pred tremi leti in so že zbrani blizu 50 starih milijonov, bodo začeli z deli na ureditvi kanalizacije v skupni dolžini 2100 metrov. Vrednost opravljenih del bo znašala okrog 1,5 milijona din, zato svet krajevnih skupnosti, ki ga vodi inž. Alojz Rakovec, išče možnosti za dodatna sredstva oziroma posojila, da bi celotni program za odpravo hudourniških voda v Dupljah še letos rešili. J. Kuhar



Jesenice — Nov most — Ob gradnji novega pokritega skladišča in upravne zgradbe trgovskega podjetja Universal na Plavškem travniku so za cestni promet zaprli star in dotrajan nadvoz h klavnici in proti Žvagnu na Jesenicah. Pred kratkim so začeli graditi nov most in cesto, ki bo nared do zime. Nov most in cesta bosta rešila dosedanje problematiko dolgih dovoznih cest h klavnici, k odlagališču smeti in h hišam, ki se nahajajo pod Mežakljo v okolici Žvagna. — B. B.

BOLJŠE CESTE

Žirovnica — Krajevna skupnost žirovnica je ena redkih krajevnih skupnosti v občini Jesenice, ki se je odločila, da tudi z delnim samoprispevkom občanov poskrbi za ureditev cest na svojem območju. Za zdaj so krajani prispevali del denarja za asfaltno prevleko na odseku ceste od Breznice do novega naselja in v vasi Rodine, pomagala pa je tudi občinska skupščina in krajevna skupnost. Tudi od Vrbe do Breznice se na makadamu več ne kadi in se ne zaprašujejo polja, ker so tudi to ceste že asfitali, krajevna skupnost pa pripravlja ureditev cest tudi na vedno večjem naselju na Bregu. Predvidevajo, da bodo krajani Brega prispevali del denarja, medtem ko bo sredstva zagotovila tudi skupščina občine. — D. S.

TEKMOVANJE GOZDNIH DELAVCEV

Radovljica — Občinska sveta Zveze sindikatov Radovljica in Jesenice sta bila pokrovitelja tekmovanja gozdnih delavcev in kmetov kooperantov Gozdnega gospodarstva Bled, ki je bilo v nedeljo, 11. septembra. Na tekmovanju je sodelovalo 5 ekip GG Bled, ekipa kmetov in 40 posameznikov.

Nastopajoči so tekmovali v spretnosti in hitrosti montiranja motorne žage, prežagovanju hloda s kombiniranim rezom, zaseku debla z motorno žago, podžagovanju debla, podiranju debla z motorno žago v naprej določeno smer, kleščenju vej in preciznem prežagovanju debla na podlagi. Na sporedu sta bili tudi dve rekreacijski disciplini, in sicer prežagovanje debla z dvoročno žago in tekmovalje v valjenju hloda s cepinom.

Ekipno so zmagali gozdarji TOZD Pokljuka pred gozdarji TOZD Jesenice in gozdarji TOZD Bohinj. Četrto je bilo moštvo kmetov kooperantov, peta pa ekipa TOZD Radovljica. Med posamezniki je zmagal Alojz Zalokar. Drugi je bil Dušan Vukša, tretji Pavel Razpet, četrty Ilija Babič in peti Lovro Breznik.

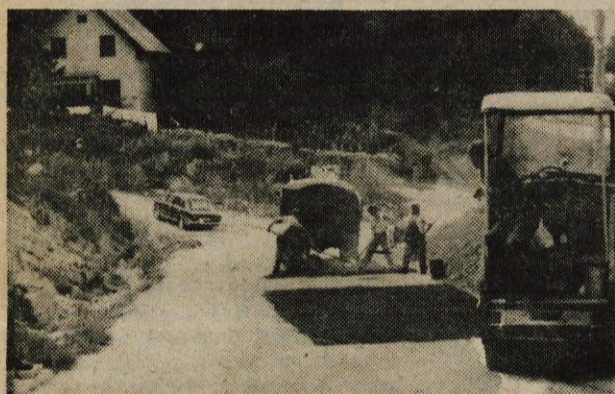
V rekreacijskih disciplinah je sodelovalo kar 63 tekmovalcev, ki so se jim pridružili tudi nekateri gledalci. V prežagovanju hloda sta zasedla prvo mesto Klinar in Žerjav iz Kranjske gore. Drugi in tretji pa sta bili dvojici Klinar-Jere z Bleda in Sodja-Razpet iz Bohinja. Hlod je najhitreje valil Franc Pečar iz Kranjske gore. Sledita mu Franc Rosič in Janez Košir.

Najboljšim je priznanja podelil predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Jesenice Franc Kobentar. V. Matjašič

Bled — Poletna turistična sezona na Bledu je končana. Tako je kamp v Zaki v teh dneh skoraj prazen. »Čez noč« se ustavijo v kampu običajno le še gostje, ki se vračajo z morja. Sicer pa so letos poleti v kampu v Zaki zabeležili za okrog 15 odstotkov manjši obisk kot lani. Ocenjujejo, da je glavni vzrok za to hladno in deževno poletje. — B. B.



Radovljica — V osnovni šoli A. T. Linhart v Radovljici že nekaj časa deluje tudi recitatorska skupina. Mladi člani skupine nastopajo na različnih praznikih in prireditvah v Radovljici in tudi drugje. Tako so nastopili v kulturnem programu tudi ob 35-letnici smrti narodnega heroja Jožeta Gregorčiča in 24 padlih soborcev. — B. B.



Jesenice — Delavci Cestnega podjetja Kranj že vse od spomladi krpajo asfalt na cestah, ki jih je poškodovala zima. Najprej so delali na magistralni cesti, potem pa na stranskih cestah. Prejšnji teden so popravljali cesto Kočna—Blejska Dobrava. Foto: B. B.



Jesenice — Na gimnaziji že več let deluje dramski krožek, mentor krožka pa je profesor Cili Kodričeva. Člani dramskega krožka prizadevno nastopajo na raznih kulturnih prireditvah, posebno pa skrbijo za kader, saj se morajo vzgajati vedno novi dijaki. V tem krožku so začeli delo zdaj naši znani odrski in filmski igralci z zgornjega konca Gorenjske. — Foto: B. B.

V KRATKEM PO GORENJSKI V KRATKEM PO GORENJSKI

Super man
na šolski torbi

Naši šolarji so že med šolskimi klopki, mnogi med njimi z novimi šolskimi torbami. Lepe, so živahnih barv, praktičnih oblik, žal pa še vedno s starimi, trdovratnimi hibami. Proizvajalci so premnoge opremili z nekoristnimi in neprimernimi nalepkami kot »jeans«, »superman«, »San Francisco«, na peresnicah pa se bohotijo »name, adress« in še premnogi znaki in označbe, ki jim šolarji tja do četrtega razreda zagotovo ne vedo pomena in namena. Žal se s torbic in peresnic vsa ta navlaka ne da odstraniti in še sami šolarji vam bodo delali precej preglavic, če bi se takšnega posla polotili. Zanimivo se jim zdi, privlačno, saj še ne vedo, kako pravzaprav nesmiselna je takšna dodatna oprema, ki ničesar ne služi.

Prav neprijetno je počutje pred šolskimi vrati, ko šolarjem odzvoji in ko se šolsko dvorišče napolni s temi supermani in Los Angelesi in drugo navlako na šolskih torbicah, ki simbolizira kaj več kaj in koga. Prav slaboumna je že ta pisanica brez vsake zveze, ki niti šolarska moda ne more biti, kajti naši mladi imajo čisto druge simbole in idole. Slabo bi bilo, a vendarle bolje, ko bi lepili nalepke z imeni slavnih svetovnih športnikov, tako pa ta neumna pisarija učinkuje prav nevedno.

Se bodo drugo leto proizvajalci le spametovali in naši kaj primernejšega, našega, izvirnega ali se bodo še naprej smešili po šolah s takšnimi bedarijami?

D. Sedej

Cesta JLA 6/I
nebotičnikPROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradenj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Uradne ure za stranke
vsako sredo od 8. do 12.
ure in od 15. do 17. ure.

Jesenski graški velesejem
spet poln novosti

Graški jesenski velesejem 1977, ki bo od 1. do 9. oktobra, je v svoje vedno dobro obiskane paviljone pritegnil letos preko 2000 razstavljalcev iz več kot 40 evropskih in prekomorskih dežel. In prvič se je zgodilo, da je moral Graški velesejem razstavljalce tudi odkloniti; preko 700 firm, ki bi rade pokazale svoje dosežke na sejmu, ni bilo moč sprejeti. Malo je verjetno kriva tudi gradnja nove hale številka 1 pri vhodu na sejem, kjer so bili navadno razstavljeni tekstil, preproge in podobno — to bodo zdaj obiskovalci našli v hali 10 — in ki bo zgrajena šele do prohodnje pomladi; za 30 odstotkov večja od sedanje.

Že več let Graški velesejem ni več le razstava, temveč je iz leta v leto močnejša demonstracija vsega novega v gospodarstvu. Letošnjo jesen bo velesejem predstavil 11 »zdrženih sejmov«, kot temu pravijo. Sestavljal ga bo pamreč »Avstrijski gradbeniški sejem«, ki je edini popolni strokovni gradbeniški sejem v srednjeevropskem prostoru in bo v svojem sklopu imel še strokovno razstavo gradbenega materiala. Posebnost bo tudi razstava pisarniškega pohištva, strojev in organizacije s posebno razstavo gradbinske in hotelske pisarne, arhiviranja z mikrofili in programirane korespondence. Potem bo tu GASTRO-MODEL, strokovna razstava za vse potrebe turizma, vzorčne kuhinje, tekmovalje kuharjev — na vrsti bodo mednarodne zelenjavne specialitete itd. Prikazali bodo poseben

oddelek strojev in orodij za obdelavo kovin in lesa, vse novosti v grelni in hladilni tehniki. Posebno zanimanje pa bo nedvomno vzbudila oprema za avtomobilske delavnice: v svetu se namreč dela na tem, da bi se avtomobilne delavnice opremljale tako, da bi naročnik dobil vse na enem mestu: avtomahanika, avtoelektričarja, karoserista in ličarja. In človek bi imel opraviti samo z eno firmo, čeprav bi rabil usluge vseh vrst. No, kako izgleda taka kombinirana avtomobilna delavnica, si boste lahko v prihodnjih dneh ogledali v Gradcu.

Pripravljajo pa tudi posebno strokovno razstavo transportnih sredstev: prikolic za tovornjake, nakladalnikov, viličarjev itd.

Na področju kmetijstva bodo pokazali moderno ureditev hlevov, krmila, sadne in vinske stiskalnice, gozdarska orodja, mline itd., in pripravi tudi »Prvo avstrijsko svetovalno in informativno razstavo za kmetice«. Tu bodo pokazali, kakšne naj bodo počitnice na kmetiji, prikazali vse o štajerski zelenjavi itd.

Pod naslovom »Razstava narodov« bo preko 30 držav na 4000 kvadratnih razstavljalo svoje umetnine, umetno-obrtno izdelke, spominke in podobno. To imenujejo tudi kolektivno razstavo, saj bodo tu prvič združili prikaz teh predmetov. Za ilustracijo naj povemo, da bo na tej posebni razstavi najbolj zastopana sosednja Madžarska; kar s 26 podjetji. Sledijo pa Švica, Italija, Brazilija in še 16 držav. Na sejmu bodo tudi foto-kino-optika, radijski, televizijski in stereo aparati, glasbeni instrumenti, tekstil, oblačila, nakit, kozmetični izdelki, itd. Jugoslavija je po številu firm in razstavnih moči na četrtem mestu; za Zahodno Nemčijo, Italijo in Švico, ter pred ZDA in Veliko Britanijo.

D. Dolenc

VAŠA PISMA

IZLET

V DOLINO VOJE

S kolegom sva se zmenila za krajši izlet v Bohinj, po vašem nasvetu »V dolino Voje«. Z izleta vam pošiljava svoje vtise.

Bohinj je bil skoraj prazen, le nekaj izletnikov z avtobusi in nekaj posameznih vozil, to je bilo dopoldne vse. Šla sva skozi Staro Fužino in že na začetku poti v dolino Voje so naju razočarali avtomobili, ki so kljub prometnemu znaku Prepovedano za vsa vozila drveli navzgor in navzdol. Hodila sva ob lepem kanjonu Mostnice, čez Hudičev most, do slapa na koncu doline. Čudovita zelena barva Mostnice in neverjetna igra narave in izdolbenem koritu je neponovljiva. Tu je res še košček nedotaknjene narave. Nekoliko pred Hudičevim mostom se steza zoži in na robu je globel, zato je treba hoditi skrajno previdno. markacija pa je odlična. Treba bi bilo le malo napora, da bi stezo zavarovali, ob vznožju slapa pa bi se dalo napraviti lep usek za stojišče ali razgledno brv.

Pešci, ki so se pomikali proti Vojam, so bili redki, v okolici doline pa je bilo živo. V dolini so zares lepi pastirski stanovi in seniki, ki pa se žal spreminjajo v vikende, ob njih pa vidite le železnega konja. Na vsej poti tja in nazaj sva videla le dva živa konja in nekaj krav. Slap Mostnice je čudovit in okoliška globel skoraj kot kopija blejskega jezera z otokom. Do slapa sva peščila dve uri in pol v eno smer seveda s postanki. Pot je dolga v eno smer šest kilometrov. Na povratku sva se ustavila Pri Mihovcu v Stari Fužini, kjer pa gostom ne strežejo s kuhinjskimi oziroma toplimi jedili. Na vsej poti sva pogrešala nekdanje bohinjske gostoljubnosti, ki je praviloma le značilna bohinjska nezaupljivost do tujcev. Vidi se, da Bohinjci niso več sami in da priseljenci, vikendaši, prinašajo nov red, namesto, da bi se uživali v okolico in popestrili nekdanjo gostoljubnost.

V restauraciji Triglav v Stari Fužini je bila jedilnica zasedena do polovice, z izletniki iz Varazdina in okolice, toda na posem mrzlo kosilo, ki sicer ni bilo drago, sva čakala kar dobre pol ure.

TOPLOVODNA
NAPELJAVA

Znano je, da se na Jesenicah gradi toplovodno omrežje, na katerega naj bi se priključili vsi objekti ob projektirani trasi toplovodne napeljave, predvsem pa večji potrošniki. S tem bo znatno zmanjšano število individualnih kurišč in s tem tudi manj onesnaževanja zraka, ki ga povzročajo posamezna kurišča.

Toplovodna napeljava je v letu 1976 prišla tudi do stanovanjsko poslovnega objekta — Supermarketa. V letošnjem letu bi moral biti priključen toplovodne napeljave opravljen na ogrevalne naprave objekta. Priključen je nujen tudi zaradi iztrošenosti kotla.

Tu pa se je zataknilo. Hišni svet stanovalcev poslovnega objekta Supermarketa ne dovoli opraviti priključka na ogrevalne naprave objekta in tako tudi ni mogoče napraviti ločenega priključka za poslovne prostore Supermarketa, ki ga želijo imeti poslovalnice (Union Merkur, Murka Lesce, Specerija Bled). Če se hočejo poslovni prostori Supermarketa sedaj priključiti na javno toplovodno napeljavo, morajo biti izdelani nov projekt za razdelilno postajo in novi dovodi do sosednje stavbe do objekta Supermarket. S tem bodo nastali novi stroški, ki jih ni mogoče opravičiti, in na škodo vseh drugih potrošnikov. Delavci v vseh treh poslovnih prostorih bodo zopet eno zimo delali v neugodnem toplotnem okolju, s stopnjo ogrevanja, ki jo samohotno določa kurjač ali hišni svet z odpiranjem ventilov za ogrevanje poslovnih prostorov.

Hišni svet je sicer pravna oseba, ki ima določene pravice in dolžnosti. V tem primeru pa se kaže samovolja in izkoriščanje pravic samouprave in kaže na opek lokalni interes stanovalcev ali hišnega sveta, ki mu ni mar družbenih sredstev in naporov občinskih organov in občanov, ki delajo na tem, da s centralno toplovodno napeljavo tudi zmanjšajo onesnaževanje zraka.

Zdravko Gruden

MALI OGLASI

prodam

Prodaj raztegljiv KAVČ (postelja) in sobno trodelno OMARO. Ul. Gorenjskega odreda 14, stanovanje 10, Kranj 6617

Prodaj komplet OTROŠKI VOZIČEK TRIBUNA rdeče barve, dobro ohranjen, Jevtič, Radovljica, Prešernova 2 6574

Prodaj KONJA starega deset let, vajenega vseh kmečkih del. Sidraž 8, Cerklje 6575

Prodaj rabljen TELEVIZOR, konventor in stabilizator. Podlubnik 18, Škofja Loka, telefonska št. 064-61-387 6576

Ugodno prodaj odlične mladiče nemške VOLČJAKE. Pristov, Vrba 18, Žirovnica 6577

Programirani tečaj NEMŠČINA 2000 S, prva stopnja, popolnoma nov, ceneje prodaj in vrtno UTO za psa, 64248 Lesce, Letališka 8 6578

Prodaj suha BUKOVA DRVA, 2 kub. m in BUTARE. Trstenik 10 6579

Valilnica Naklo razprodaja

3 in 4 mesece stare jarčke v sredo, 28. septembra, od 8. do 17. ure v Vzrejališču Podbrezje

GHK — TZE Naklo

Prodaj motorno ŽAGO STIHL 0,50. Razinger Janez, Gradnikova 113, Radovljica 6580

TRAJNO ŽAREČO PEČ EMO 5 prodaj. Dvorska vas 5, Begunje 6581

Prodaj otroško STAJICO, rdeče barve. Štefe, Voklo 92 6582

Prodaj 1 leto stare KOKOŠI nesnice. Cegelnica 1, Naklo 6583

Zaradi selitve prodaj po zelo nizki ceni kuhinjsko pohištvo: kredenco novejšje oblike, delovno mizo, pomivalno mizo z dvema koritoma, kombinirani štedilnik (elektrika, plin), küppersbusch, 3 karnise z zavesami ter knjižno omaro, vse še dobro ohranjeno. Riga, Savska Loka 16, Kranj 6584

Prodaj LATE za streho 5 x 3,5 centimetrov. Marolt Stanko, Brezje 56 6585

Poceni prodaj dobro ohranjen črno-beli TELEVIZOR. Novak, Sorlijeva 19, Kranj 6586

Prodaj KRAVO sivko, brejo 5 mesecev. Črnivec, Sinkov turn 36, Vodice 6587

Poceni prodaj kombinirani otroški VOZIČEK. Debevec, Partizanska 23, Kranj, tel. 22-408 6588

Poceni prodaj dnevno sobo FLOORIDA, omara s kavčem, mizica, dva fotelja. Sešek, Kovačičeva 7, Kranj, tel. 24-332 6589

Prodaj skoraj novo termoakumulacijsko PEČ 3 KW. Pot v Bitnje št. 7 6590

Ugodno prodaj termoakumulacijsko PEČ 6 KW in 5 KW, malo sobno peč na trdo gorivo, peč na olje, peč za kopalnico z bakrenim valjem, loščilec, dve postelji z jogiji, nočni omarici. Cesta 1. maja 10, Kranj 6591

Prodaj ŠTEDILNIK küppersbusch. Staretova 4, Čirče, Kranj 6592

Globok OTROŠKI VOZIČEK poceni prodaj. Vojska, Podlubnik blok 152, Škofja Loka 6593

Ugodno prodaj küppersbusch PEČ. Grošelj Miha, Mestni trg 30, Škofja Loka 6594

Prodaj malo rabljeno OLJNO PEČ. Meden, Begunjska 3, Kranj 6595

Prodaj PAPIGE — KANARČKE, dobre pevce: Novak Jože, Podreča 6, Kranj 6596

vozila

Prodaj karamboliran avto ZASTAVA 1300, letnik 1972, z novim IR strojem, prevoženih 30.000 km. Ogled vsak dan od 15. do 18. ure. Hrovat Janez, Nova vas 3, Radovljica 6494

Prodaj enoosni TRAKTOR s priključki, plug, kosilnica, prikolice z diferencijalom. Čadež, Hotovlje 2, Poljane nad škofjo Loko 6500

Izdaja CP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavki: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594. — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelki 23-341. — Naročnina: letna 200 din, polletna 100 din, cena za 1 številko 3 dinarje. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

NOVO — NOVO — NOVO

RAZSTAVA POHIŠTVA odprta ob NEDELJAH od 9. do 17. ure v LESNINI na Primakovem

lesnina

Prodaj novo avtoprikolico za osebni avto, nosilnost 700 kg. Sopotnica 3, Škofja Loka 6597

Prodaj dobro ohranjen AMI 8. Debeljak Srečko, Sovodenj nad Šk. Loko 6598

Prodaj LADO, letnik 1973. Triler Franc, Puštal 103, Škofja Loka 6599

Prodaj ZASTAVA 750, letnik 1971. Todorović, Trojarjeva 2, Strazišče, Kranj 6600

VW 1300 avtomatik, letnik 1968 prodaj. Guzzi Zdenko, Bled, Gostarska cesta 1 (milica) 6601

Ugodno prodaj FIAT 1100 v voznem stanju. Vodopivčeva 10, Kranj 6602

Kupim staro rabljeno PRIKOLICO za osebni avto. Tel. 74-028 6603

Prodaj avto OPEL KADETT, letnik 1969. Jenko, Zg. Brnik 93 6604

Prodaj NSU 1200 v nevoznom stanju, dobro ohranjen. Grgurič, Želeška 9, Bled 6605

Prodaj TOVORNI AVTO MERCEDES 1418 kiper poltraumbus z novejšjo kabino. Informacije po telefonu 064-74-084 vsak dan od 14. ure dalje 6606

Prodaj ŠKODO 110 L, letnik 1973, prevoženih 51.000 km. Informacije tel. 75-565 6618

stanovanja

Fant išče SOBO v Kranju ali okolici. Ponudbe na tel. 26-061 int. 48 od 6. do 14. ure. 6607

Zakonski par brez otrok išče STANOVANJE v Kranju. Ponudbe pod »11« 6608

Prodaj trosobno STANOVANJE z garažo, telefonom in centralno kurjavo v Sorlijevem naselju v Kranju. Informacije tel. 23-472 6619

dežurni veterinarji

OD 23. DO 30. 9. 1977:

BEDINA Tone, dipl. vet., Kranj Betonova 58, telefon 23-518 za občino Kranj; PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska c. 37, telefon 60-380 za občino Škofja Loka;

PLESTENJAK Tone, dipl. vet., Bled Prešernova 34, telefon 77-828 ali 77-863 za občino Radovljica in Jesenice.

Dežurstvo se prične ob 14. uri popoldne in traja do 6. ure zjutraj naslednjega dne.

Centralna služba ŽVZG Kranj, na telefonski številki 25-779, pa deluje neprekinjeno.

Živinorejsko veterinarski zavod Gorenjske

zaposlitve

Službo dobi KV ali PKV KUHA-RICA. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop službe takoj. Gostilna ob Ljubljani, Ljubljana, Velika Colnarska 17 6610

Odbor za medsebojna razmerja podjetja Poliks Ziri

razpisuje prosta delovna mesta

VEČ PRIUČENIH VARILCEV

Obstoja tudi možnost priučitve. Delo je stalno, možnost dobrega zaslužka.

Informacije na upravi podjetja tel. 69-320.

Mlajša lažja invalidska upokojenka išče 4-urno zaposlitev v ADMINISTRACIJI. Naslov v oglasnem oddelku. 6611

Iščem DELAVCA priučenega ali za priučit. CEMENTNI IZDELKI, Drašler, Staneta Žagarja 52, Kranj 6612

prireditve

GOSTINSKO PODJETJE ZELENIKA TRŽIČ in ansambel TRGOVCI prirejata vsako soboto v DOMU TVD PARTIZAN v TRŽIČU družabno-plesne večere. Dobra glasba in gostinske usluge. Pričakujemo vas! 6552

V dvorani PRIMSKOVO pri Kranju je vsako nedeljo ob 16.30 PLES. Igra ansambel TRGOVCI. 6553

OO ZSMS BEGUNJE prireja vsako soboto ob 20. uri PLES. Igra skupina SELEKCIJA. 6613

Skupina SELEKCIJA obvešča, da bo vsako nedeljo brezplačno vozil na Kokrico in nazaj posebni avtobus, označen z napisom SELEKCIJA. Prvi odhod ob 16. uri s postaje na Planini, preko postaj: Hotel Evropa, Globus, avtobusna postaja in Kokrica. Drugi odhod ob 16.30 izpred Zadržnega doma na Primakovem preko postaj: pri Jaku, Vodovodni stolp, avtobusna postaja in Kokrica. 6614

obvestila

ZŠAM TRŽIČ bo organiziralo oktobra 7-mesečno večerno šolo za strokovno usposobljenost poklicnih voznikov. Kandidati morajo predložiti fotokopiji voznškega dovoljenja in zaključnega spričevala (najmanj 6. razreda osn. šole) in zdravniško spričevalo. Prijave sprejema Jože Gorican, Tržič, Ročevnica 35, do 1. 10. 1977. 6578

Priporočam vam KOVANE IZDELKE v kroparskem stilu: mreže za okna in vrata, lestence, svečnike in drugo. Umetno kovaštvo, Kržišnik Miha, Predoslje 6, Kranj

IZVRŠUJEM STEKLARSKA DELA. Cerklje 134 6615

BALETNA ŠOLA IN PLESNA ŠOLA. Vpisovanje vsak dan od 21. septembra do 1. oktobra od 17. do 18. ure v Delavskem domu, vhod 5 (izhod iz kina Storičič). 6616

Tekstilni in obutveni center Kranj, p. o. Kranj, C. Staneta Žagarja 33

razpisuje prosto delovno mesto

kuharice

v šolski kuhinji za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoj: končana poklicna gostinska šola.

Nastop dela takoj.

ostalo

Vzamem v najem avtoličarski KOMPRESOR za mesec dni, nudim dobro plačilo. Naslov v oglasnem oddelku. 6609

Pred Gorenjskimi oblaci sem našel ključke od avtomobila. Cesta na Klanc 22.



GIP GRADIS Ljubljana

TOZD Lesno industrijski obrat Škofja Loka

razpisuje prosta delovna mesta:

1. VOZNIKA VILIČARJA
2. STAVBNEGA MIZARJA
3. KURJAČA
4. BRUSAČA

Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe do 25. t. m. v kadroviski oddelki Gradis TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva c. 56.

ZAHVALA

Ob boleči resnici, da nas je zapustil naš

Aci Bertoncely

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poslovlili od njega, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebej se zahvaljujemo sosedom za pomoč ob težkih trenutkih, pevcem KUD Ivan Cankar za zapete žalostinke ter g. župniku in g. kaplanu iz Stare Loke za lep poslovlilni obred.

Žalujoči: mama, hčerka, sestra in brata.

Virmaše, 15. septembra 1977

V 87. letu starosti je umrla naša ljubljena mama in babica

Frančiška Hainrihar

roj. Jesenko

Pokojnica leži na svojem domu v Radovljici, Jelovška 10, nakar jo bomo na njeno željo položili k zadnjemu počitku 20. septembra 1977 ob 16.30 v Selcih nad Škofjo Loko v družinski grob.

Žalujoči otroci: Anita Uršič, Vida Rugale, Jože Hainrihar, Francka Justin z družinami in ostalo sorodstvo.

Radovljica, Kranj, 18. septembra 1977

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše ljube žene, mame, stare mame, sestre, tete in svakinje

Justine Grilc

Močnikove mame

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in počastili njen spomin. Posebej pa se zahvaljujemo sosedom, gospodu župniku za tople poslovlilne besede, pevcem, gasilskemu društvu iz Hlebc ter delovnim kolektivoma Žito in Merkur iz Lesc.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: mož Stanko, sin Ivan z družino, hčerka Darinka z Jano, sestre Anica in Milka ter ostali sorodniki.

Studenčice, 15. septembra 1977

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nam je nesreča na Triglavu iztrgala iz naših src ljubljeneža moža, očeta, sina in brata

Jožeta Podlogarja

iz Sp. Besnice

Zahvaljujemo se vsem, ki so se od njega poslovlili v tako velikem številu in ga spremili na njegovi zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo za izrečena sožalja, darovano cvetje in za vso drugo pomoč ob tragični nesreči, sosedom, znancom, sodelavkam in sodelavcem, sidnikalnima organizacijama Iskre in konfekcije Triglav, govornikom, pevcem in župniku.

Posebno se zahvaljujemo reševalcem gorske reševalne službe iz Mojstrane in vsem drugim, ki so pomagali pri reševanju pokojnika s Triglava.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Ivanka, hčerka Cvetka, sin Drago, oče in mama, brata in ostalo sorodstvo.

Besnica, 19. septembra 1977



Investitor novega cestnega križišča na Primskovem — Republiška skupnost za ceste — ni predvidel semafora ureditve tega zelo prometnega kranjskega križišča. Ker pa je v bližini osnovna šola Simon Jenko, Podružnica Primskovo, so seveda poleg ostalih pešcev šolarji najbolj izpostavljeni udeleženci v prometu. Na prednostni cesti Brnik—Kranj ni nobene označbe, da je v bližini šola, niti ni rumenega utripajočega semaforja, ki opozarja voznike na prehod za pešce tako kot je to urejeno pred vrtcem Janina in še pred nekaterimi kranjskimi osnovnimi šolami. Najbrž bi kazalo pohiteti in poiskati sredstva za tak sicer dokaj drag semafor: toda kaj je sploh drago v primerjavi z varnostjo otrok? — L. M. — Foto: J. Zaplotnik

S SODIŠČA

Zlorabil zaupanje

Roman Dragar, star 22 let, doma iz Kranja, je bil marca letos prišel iz zapora. Lahko bi se zaposlil v Kranju, pa tudi v Trzinu, vendar pa se je raje klatil iz kraja v kraj in bil zaradi klateštva maja letos tudi v Ljubljani upravno kaznovan. Ko je prišel iz zapora, mu je bil njegov oče pripravljen pomagati, da začne pošteno živeti, vendar ponujene pomoči ni sprejel. Ko se je oglašil tudi pri znanu na Mlaki, mu je ta posodil nekaj malega denarja za hrano, vse pa naj bi mu Dragar čez čas vrnil. Vrniti mu je res, vendar ne tako, kot si je znanec mislil.

Dragar se je bil namreč spet znašel brez denarja, pa se je spomnil da je njegov znanec na dopustu. Tako je konec julija letos splezal na balkon njegove hiše na Mlaki, z opeko razbil okno in se splazil v notranjost. Preiskal je celo hišo in si prilastil usnjen moški suknjič, žepni računalnik, otroški hranilnik z nekaj

drobiža, elektronsko uro z radioaparatom in nekaj bankovcev v deviznih dinarjih. Vse skupaj je bilo vredno 4620 din, vse predmete pa je za petkrat manjšo ceno prodal.

Sodišče je Dragarju odmerilo kazen eno leto in desetih mesecev zapora. Pri tem je upoštevalo, da je še mlad, da je pripravljen škodo povrniti, seveda pa ni moglo mimo tega, da je bil Dragar že kaznovan za podobna dejanja. Čeprav razmeroma mlad, pa bi vendarle moral vedeti, da ni smisel življenja ponavljanje kaznivih dejanj, pač pa v poštenem preživljanju s svojim delom. Dosedanje kazni ga niso spametovale, saj se ni zmenil za očetovo pripravljenost, da mu pomaga, zlorabil pa je tudi znančovo zaupanje in ga v zahvalo okradel. O tem, kam bo usmeril svoje življenje v bodoče, pa bo verjetno imel čas razmišljati spet med prestajanjem zaporne kazni.

Noč prebil v trgovini

Kot posebno predrzen način velike tatvine je okoli sodišče v Kranju ocenilo dejanje Viljema Škaperja, starega 21 let, iz Trziča. Škaper je bil namreč konec julija letos prišel kake pol ure preden so zaprli v trgovino trgovskega podjetja Mercator v Trzinu, se zadrževal na glasbenem oddelku in se delal, kot da bo kupil gramofonske plošče. V resnici pa je samo čakal na priliko, da se v trgovini skrije in počaka, da bodo prodajalci odšli. Skrit kotiček je res našel na oddelku preprog. Ko je po 19. uri ostal sam v trgovini, je preiskal pet registrskih blagajn, kjer je našel vsega skupaj 745 din, na oddelku za opremo pa je

vzel še pleteno torbo in kuhinjski nož. Vse to pa ni imel dolgo, saj so ga takoj zjutraj, ko so odkrili tatvino, tudi našli.

Na sodišču se je Škaper zagovarjal, da ne ve, zakaj je to storil, da je bil omamljen zaradi tablet in alkohola, vendar pa je sodišče ocenilo, da v času storjenega dejanja Škaper ni bil bistveno zmanjšano prišteven ter je torej odgovoren za svoja dejanja. Škaper je po poklicu varilec, vendar je brez zaposlitve, čeprav bi delo zlahka dobil. Nekaj časa ga je vzdrževala mati, ko pa sta se sprla, je seveda vir preživljanja za Škaperja usahnil. Ko je bil brez denarja, se je odločil za najmanj primeren način, da go dobi — za tatvino.

Pri odmeri kazni — leto in 2 meseca zapora — je sodišče upoštevalo, da je bil za podobna dejanja že kaznovan, vendar kazen naj bi vplivala prevzgojno: razen tega pa se kljub temu, da ima poklic, noče zaposliti in pošteno živeti od svojega dela.



Ključ je bil v čevlju

Le nekaj mesecev zatem, ko je prišel iz zapora, je 23 letni Ljubodrag Graš spet zagrešil kaznivo dejanje. Lani septembra je bil prišel iz zapora, zaposlitev pa si je iskal v Kranju. Nekaj časa je delal kot pleskar, ko pa sta se z delodajalcem zapletla v tatvino lovkega psa, je bilo tudi Graševe zaposlitve konec. Nekaj časa si je depar za preživljanje izposojal. Tako mu je tudi v januarju letos prišlo na misel, da bi si nekaj denarja izposodil od znanca natakara iz gostilne Stari Mayer. Ker znanca v gostilni ni bilo, se je povzpel do njegove sobe, v kateri je stanoval skupaj z več sestanovalci. Vendar pa je bila soba zaklenjena, saj so vsi prav tedaj bili na večerji. Grašu ni bilo potrebno kaj prida uporabiti njegove čarovniške in hipnotizerske sposobnosti, s tem se je tudi že preživljal kot član Satičnega gledališča v Zagrebu, saj je bil ključ od sobe shranjen v čevlju pred vrati.

V sobi se je Graš z nožem lotil štirih zaklenjenih omar ter si nabral več oblačilnih predmetov, kovček, moško uro, tranzistor ter še nekaj drobnarij ter 950 din in 200 nemških mark. Vse skupaj je skril v kleti restavracije Park, od tam pa je odšel v kino in nato spet v gostilno Mayer, kjer pa so ga že čakali miličniki.

Sodišče pri izreku kazni za Graša ni našlo kaj dosti olajševalnih okoliščin, razen tistih, da je škoda večinoma povrnjena, saj so predmete skrite v kleti takoj našli in vrnili oškodovancem. Ker pa je specialni povratnik, ki se ni spametoval niti po prejšnji daljši zaporni kazni, ko pa je bil na prostosti, ni kazal posebne volje za delo, temveč si je raje denar za preživljanje izposojal, sodišče ni moglo izreči manjše kazni od dveh let zapora.

NESREČE

NENADOMA S CESTE

Vrba — V četrtek, 15. septembra, ob 19.30 je na magistralni cesti med Lescami in Vrbo nenadoma pri prehitevanju zapeljala s ceste voznička osebnega avtomobila Ana Svetina (roj. 1935) z Brega pri Zirovnici. Čeprav se je avtomobil večkrat prevrnil preden je obstal, je bila voznica v nesreči le lažje ranjena. Škode na avtomobilu pa je za 35.000 dinarjev.

SMRTNA NEZGODA NA PREHODU

Kranj — V petek, 16. septembra, ob 20.40 se je na Oldhamski cesti v Kranju pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Edvard Burnik (roj. 1946) s Planine v Kranju je peljal proti Zlatemu polju; na zaznamovanem prehodu za pešce pri vrtcu Janina je prav tedaj prečkal cesto Alojzij Kos (roj. 1918) iz Kranja. Avtomobil pa ga je zadel, da je padel in z glavo udaril v rob pločnika. Hudo ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar pa je že med prevozom umrl. Vozniku so odvzeli vozniško dovoljenje, ker obstaja sum, da ni bil trezen.

NENADOMA STOPIL PRED AVTOBUS

Škofja Loka — V petek, 16. septembra, nekaj pred 13. uro se je huda prometna nezgoda pripetila tudi v križišču na Plavni. Pred avtomobilom, ki ga je vozil Tonček Stibelj (roj. 1947) iz Sp. Luše, je v križišču kake dva metra od prehoda za pešce nenadoma stopil gluhomimi Ciril Kavčič (roj. 1923) iz Groharjevega naselja v Škofji Loki. Kljub zaviranju ga je avtomobil zadel, da je padel in se hudo ranil. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico, kjer pa je naslednji dan umrl.

TRČIL V DREVO

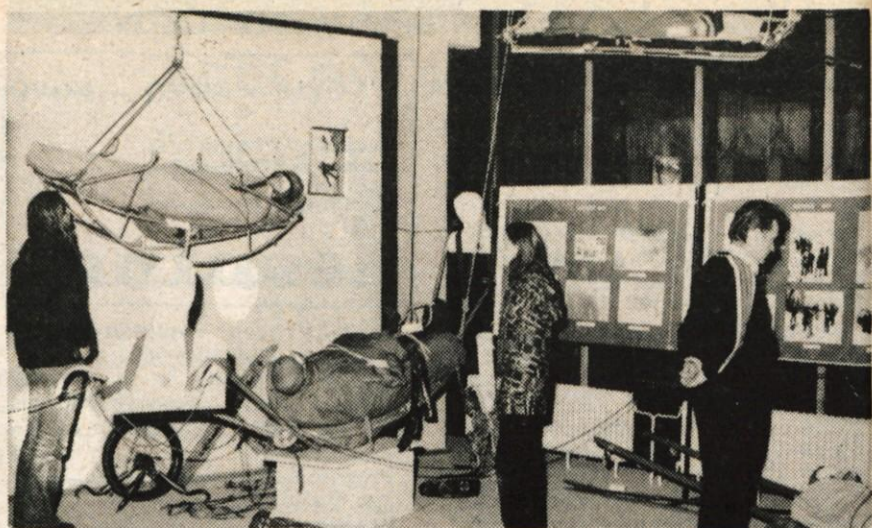
Zadraga — V soboto, 17. septembra, nekaj pred 18. uro se je na cesti drugega reda pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Stjepan Stubljar (roj. 1942) s Pristave je peljal proti Dupljam. V ostem ovinku ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo s ceste v drevo. V nesreči je bil voznik le lažje ranjen, škode na avtomobilu pa je za 15.000 din.

TVEGANO PREHITEVANJE

Brnik — V nedeljo, 18. septembra, ob 15.30 se je na regionalni cesti Kranj—Mengeš pri odcepu ceste na Brnik pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Peter Simončič (roj. 1941) iz Šentvida je vozil proti Mengšu. Čeprav je vozil v koloni in so mu nasproti peljala vozila, se je odločil za tvegano prehitevanje. Ko pa je videl, da ne bo mogel varno prehiteti, saj mu je nasproti prihajal avtomobil, vozil ga je Jože Svašnik iz Dolenjskih Toplic, je močno zavrl, pri tem pa je njegov avtomobil na mokri cesti obrnil in je tako bočno priletel v avtomobil. Nato je njegov avtomobil odbilo v desno, kjer je trčil še v osebni avtomobil Franca Spruka iz Kamnika, nato pa je zapeljal s ceste v jarek. Tudi avtomobil je zapeljal s ceste na njivo. Voznik Simončič in sopotnica sta bila lažje ranjena, na vozilih pa je škoda za 45.000 din.

L. M.

BRODARSKI MODELI NA ŠOB-CU — Občinski svet Zveze organizacij za tehnično kulturo iz Radovljice je priredil v soboto, 17., in v nedeljo, 18. septembra, na Šobcu republiško prvenstvo radijsko vodenih brogarskih modelov, Naviga Šobec 1977 imenovano. Sodelovali so vsi najboljši slovenski brogarski modelarji, nastopili pa so tudi gostje iz drugih republik in iz Avstrije. Najuspešnejši tekmovalci so bili Jan Lokovšek iz Ljubljane, Miro Klanjšček iz Ljubljane, Gerd Lakner iz Avstrije in Alfred Paultraxl iz Avstrije. (jk) — Foto: J. Zaplotnik



Tržiški gorski reševalci so pripravili v paviljonu NOB zanimivo razstavo o delu, razvoju in opremljenosti gorskih reševalcev — Foto: F. Perdan

Bogata preteklost in sedanjost tržiških reševalcev

Trzin — V nedeljo, 18. septembra, so v tržiškem paviljonu NOB zaprli razstavo, ki jo je v počastitev 40. obletnice delovanja pripravila tržiška postaja GRS reševalne službe in se s tem vključila tudi v praznovanje 65. obletnice organiziranega delovanja slovenske gorske reševalne službe in letošnjih jubilejev partije in Tita. Razstavo so si razen številnih občanov in planincev ogledli tudi predsednik Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik, znani jeseniški reševalec Uroš Župančič, stari tržiški gorski reševalci in predstavniki tržiškega družbenopolitičnega življenja.

»Ustanovitev slovenske reševalne službe sega v leto 1912, ko se je pod škričlico ponesrečil dr. Stojč. Kranjskogorski planinci ga niso uspeli rešiti, zato so poklicali na pomoč trentarske vodnike,« se spominja začetkov organiziranega reševanja v naših gorah dr. Miha Potočnik. »Pod steno sta dr. Stojčeta čakala tudi dr. Demšar in dr. Tičar. Dogovorili so se, da kaže v Sloveniji čim prej ustanoviti službo za reševanje v gorah. Hitrejši razvoj alpinizma in gorskega reševanja v gorah je prinesla šele 1. svetovna vojna. Reševalna oprema se je bogatila z izkušnjami in novimi pripomočki tujcev, marsikatero pomagalo pa so morali izdelati reševalci sami. Kljub temu smo bili slabo opremljeni. Razen tega ni bilo tečajev in drugih oblik izobraževanja. Reševalna služba je rasla samoiniciativno in samorastniško. Reševalcem so bili v veliko pomoč pastirji, planšarji in lovci. Najtežji del reševanja so ponavadi opravili alpinisti, nošnja do prve koče ali v dolino pa nosači. Povrh vsega tudi pota niso bila najboljša.«

»Reševalna služba in oprema sta dosegli velik napredek.

Upam, da njun vzpon še ni končan. Za tržiške reševalce pa menim, da so ena najboljših ekip v Sloveniji in Jugoslaviji. Ob tej priložnosti jim iskreno čestitam!«

Avguštin Primožič je eden od ustanoviteljev reševalne službe v Trzinu in njen prvi načelnik.

»Priprave na ustanovitev službe segajo v leto 1935 in 1936,« se spominja Primožič. »Veliko sem hodil v Kamniške Alpe, kjer je bilo precej nesreč. Zato sem zagovarjal ustanovitev reševalne službe tudi v Trzinu. Dobili smo nekaj skromne opreme in tako je nastajala reševalna postaja. Uradno je bila »potrjena« leta 1937, ko je plaz pod Storžičem zasul devet smučarjev. Precej nas je bilo takrat na kraju nesreče. Večini se je uspelo rešiti. Bil sem starter. Potlej sem sodeloval v skoraj vseh reševalnih akcijah. Vesel sem, da združuje sedanja tržiška postaja GRS toliko mladih.«

»Reševanje v gorah ni hobi, temveč odgovorno delo,« poudarja Franc Primožič, blagajnik postaje GRS. »Zato so kriteriji za sprejem med reševalce strogi. Kljub temu mladih ne manjka. Znanje alpinistične tehnike, pripravnost v GRS in preskus znanja v reševanju v vseh pogojih in razmerah so ostri »siti« za vsakega reševalca. Posebno pomembno pa je, da smo tržiški reševalci složni in dobri prijatelji.«

Tržiška postaja GRS združuje 30 članov in 6 pripravnikov. V letih organiziranega delovanja so morali 294-krat v akcijo. Pomoč je potrebovalo 352 planincev in alpinistov.

Tržiški gorski reševalci bodo pripravili oktobra na Zelenici vajo v vseh načinih reševanja, konec leta pa bo slavnostno srečanje članov postaje GRS Trzin.

J. Kepic

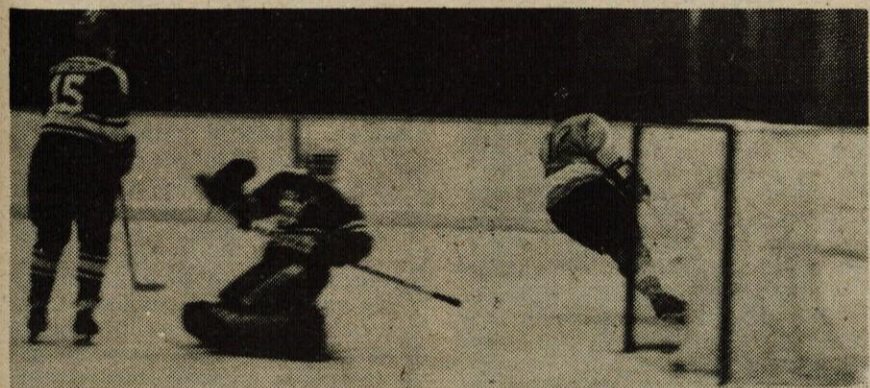


3. Planika — obrat Turnišče; šah: 1. Tovarna usnja Slovenj Gradec, 2. Planika Kranj, 3. Peko Trzin; streljanje: 1. Tovarna usnja Slovenj Gradec, 2. Konus Slovenske konjice, 3. Industrija usnja Vrhnika — TOZD Šostanj. V skupni razvrstitvi je bila prva ekipa Tovarne usnja iz Slovenj Gradca s 57 točkami, pred Pekom iz Trziča (48) in Planiko iz Kranja z 39 točkami. Najboljša ekipa je prejela prehodni pokal, najboljša ekipa in posamezniki v posameznih disciplinah pa diplome in plakete. Organizacija športnih iger je bila odlična. (-jg) — Foto: J. Zaplotnik





Ker je reprezentančni vratar Jese-
nic Marjan Žbontar v JLA, ga je na
njegovem mestu v vratih zamenjal
Drago Makuc. Čeprav je Makuc lani
precej »grela klop, pa je v sobotnem
srečanju in še prej dobro branil
svoja vrata. Pri še uspešnejših
obrambah pa mu manjka zgolj le
rutine.



Po petminutnem obleganju vratarja Tiglianija so prvi prišli v vodstvo gostje.
Tudi drugi zadetek »železarjem« ni uzel moči in Tomaž Košir je po lepem
zadetku zmanjšal vodstvo.



Precej dela je imel tudi domači vratar Drago Makuc. Na posnetku ga vidimo,
kako je uspešno odbil ploščico izpred gostujočih napadalcev.

Košarka Tri zmage modrih

Ostende - V Belgiji se je pretekli teden
pričelo letošnje evropsko moško prvenstvo
v košarki. V Ostendju, kjer igra tudi naša re-
prezentanca, nastopajo še Španija, Finska,
Belgija, Nizozemska in CSSR, v Liegu pa SZ,
Italija, Francija, Bolgarija, Avstrija in Izrael.
Jugoslovanska košarkarska vrsta je po treh
kolic v svoji skupini na vrhu lestvice z enakim
številom točk kot CSSR. Naši so premagali
Španijo, Finsko in Belgijo. V drugi skupini
v Liegu pa sta v vodstvu SZ in Italija. Med temi
štirim moštvima lahko iščemo novega evropskega
prvaka. Stari naslov brani reprezentanca Jugo-
slavije.

Izidi: Jugoslavija : Španija 79:76 (46:27),
Jugoslavija : Finska 88:80 (41:35), Jugoslavija
: Belgija 111:83 (45:43). -dh

ALPINISTIČNE NOVICE

DVAJSET JEZERSKIH VZPONOV
V soboto, 10., in v nedeljo, 11. septem-
bra, so se jezercani odločili za skupno
turo, vendar jim je sneg, ki je v petek
pobelil gore, prekril račune. Tako so se
zbrali v Češki koči in opravili 20
vzponov.

10.9. je naveza Izidor Karničar in
Luka Selšek preplezala zajedno Ekar-
Jamnik, Milan Senk in Davo Karničar
pa sta prvič ponovila Jezersko smer, ki
je bila šele pred kratkim preplezana.
11.9. pa sta Luka Selšek in Tone Kar-
ničar opravila prvo ponovitev smeri
skozi okno v Kranjski Rinki. Milan
Senk in Luka Karničar pa sta preple-
zala Jubilejno smer v Dolgem hrbtu.

PONOVITVE

V soboto, 10.9., sta Peter Markič in
Pavle Oman preplezala Čopov steber
v Steni. Kot že mnogo alpinistov sta
bila začudena nad lepoto te klasične
smeri in pogumom prvih plezalcev
Čopa in Jeshove. Sneg, ki je zapadel
v petek, ju ni oviral, saj je ležal le sem
in tja po policah. Smer sta preplezala
v kombinaciji s Skalaško smerjo.

V nedeljo sta Tomaž Jamnik in Nejc
Zaplotnik preplezala Tachadovo smer
v Travniku. Plezala sta tri ure, ocena
III-IV.

Brata Štremfelj pa sta prav tako v ne-
deljo preplezala 900 m visoko SV steno
Spika po Krušičevi smeri. Plezala sta
10 ur, ocena V. Vsi plezalci so člani
AO Kranj.

NOVA SMER V SEVERNI STENI SKUTE

V soboto, 10.9., sta Matjaž Dolenc in
Matej Kranjc (oba AO Kranj) preple-
zala novo smer v Skuti (nad ledeni-
kom). Za tristo prvenstvenih metrov
sta potrebovala sedem ur. Ocena smeri:
V, večina IV, eno mesto A I.

A. Štremfelj



Na sobotnem povratnem srečanju prvega kola za evropski hokejski pokal
državnih prvakov, so jeseniški napadalci kot obsedeni napadali vrata
gostujočega vratarja. Takole so branilci Bolzana stisnili večkrat v precep
jeseniškega napadalca. Gonilna sila gostujočega moštva pa sta brata
Jeseničana Rudi (9) in Gorazd Hiti.

Boljši, vendar gostje v II. kolo

JESENICE - Jesenice : Bolzano 6:6
(2:3, 1:3, 3:0), dvorana Podmežakla,
gledalcev 1500, sodnika Schel, Boscak,
Žitva (vsi Madžarska).
Strelci: 0:1 Bacher (5), 0:2 G. Hiti (10), 1:2
T. Košir (12), 2:2 M. Jan, 2:3 Bacher (19), 2:4 B.
Mair (32), 2:5 G. Hiti (34), 3:5 Klemenc (36),
3:6 G. Gasser (39), 4:6 Poljanšek (46), 5:6 Šuvak
(47), 6:6 T. Košir (51).
Kazenske minute: Jesenice 6, Bolzano 10.

JESENICE: Makuc, Pretnar, S. Košir, R.
Razinger, I. Ščap, J. Razinger, Pirihi,
Mavčec, Jan, Poljanšek, Smolej, T. Košir,
Klemenc, Pavlič, S. Ščap, Šuvak, D. Hiti.
BOLZANO: Tigliani, Tutzer, N. Gasser,
Bacher, T. Mair, Gatschner, R. Hiti, Ru-
ner, G. Hiti, H. Gasser, Strohmair, Prün-
ster, B. Mair, Dacordo, M. Mair, Pichler,
Spironi.

PRVA TRETJINA - Domačini, ki to
sezono nastopajo v spremenjeni postavi -
M. Žbontar (vratar), Hafner, Pristov so v JLA,
Tišler je v Italiji, F. Žbontar pa kaznovan - so
začeli silovito, saj so goste v prvih petih minu-
tah povsem stisnili v njihovo obrambno tre-
tjino. Kljub premoči, strelom domačih napad-
alcev, ki so šli v prazno, ali pa jih je odlično
ubranil gostujoči vratar, se je prvič treslo v
domačih vratih. Italijani so prek bratov Hiti
izvedli hiter protinapad in vratar Makuc je bil
premagani. Tudi drugi zadetek so dosegli gostje
z igralcem več. Toda po teh dveh zadetkih so
Jeseničani spet pritisnili in to se jim je
posrečilo. Izid so izenačili. Po grobi napaki
domače obrambe pa so nato gostje spet prišli
v vodstvo.

DRUGA TRETJINA - Spet obetajoči
začetek »železarjev«, vendar so nasprotniki po-
novno izkoristili prednost igralca. Razliko so
nato še povečali preko odličnega Gorazda Hi-
tija. Zarek upanja je zasvetil po голу
Klemenca. Siloviti naleti domačih napadalcev
pa se niso končali z dobrnim strelom, tako da so
gostje ponovno povečali prednost. Vsi napori,
da bi izid srečanja zmanjšali, gostiteljem niso
uspeeli.

TRETTJA TRETJINA - Kar se našemu
lanskoletnemu državnemu prvaku ni posrečilo
v prvih dveh tretjinah bliskovitih napadov in
premoči, so to izkoristili v zaključni. Zagrizli so
se v nasprotnika, ga potisnili v obrambo in v
pičlih petih minutah izid izenačili. Gostje so se
nato krčevito branili, da so na koncu ubrani-
li remi in to jim je dovolj, da so se uvrstili v dru-
go kolo evropskega pokala državnih prvakov.

In kaj reči o jeseniških hokejistih. Čeprav
pomlajeni, ponovno prihajajo v zaželeno for-
mo. To kaže tudi izid tega srečanja; pa tudi
zmaga nad Olimpijo v karavanškem pokalu. V
državnem prvenstvu bodo ponovno igrali prvo
»violino«, v mednarodnem merilu lahko v
pokalu »Karavanke« računajo na izvrstno prvo
mesto. Kljub dobri igri v zadnjem srečanju
proti Bolzanu pa bodo morali še krepko vaditi
in to predvsem v obrambi. Le-ta je šibka točka
Jeseničanov, saj so predvsem branilci krivi, da
izid tega srečanja ni bil drugačen.

D. Humer
Foto: J. Zaplotnik

Kolesarstvo Tour de l'Avenir

Sarrebruck - Nedeljaka peta etapa me-
narodne kolesarske dirke Tour de l'Avenir je
bila za jugoslovansko reprezentanco doslej
najuspešnejša. Na 135 km dolgi progi je zmagal
Francoz Becas, medtem ko je bil Čolig odlični
11., Kraker 14., Rakuš pa 29. Bobovčan, ki je bil
po štirih etapah najbolje uvrščen Jugoslovan,
je odstopil od tekmovanja.

»PO ISTRI« NAJBOLJŠI ZANOŠKAR

V nedeljo se je končala tridnevna medna-
rodna etapna dirka »Po Istri«, na kateri je so-
deleževalo 15 mladinskih reprezentanc. Zmago je
presenetljivo osvojil Ljubljancan Matjaž Za-
noškar, ki je ob koncu tekmovanja prejel tudi
»Lovoriko Siporexa« kot najboljši jugoslo-
vanski mladinec za leto 1977. V ekipi Slovenije
sta vozila tudi Savčana Kozjek in Cuderman.
Kozjek se je uvrstil na zelo dobro 16. mesto,
osvojil en letični cilj in bil drugi v skupni raz-
vrstitvi za letošnje cilje.

Skupna razvrstitev - posamezno: 1. Za-
noškar (Jug.) 7:12:35, 2. Stauw (ZRN) 7:13:15,
3. Zmeskal (CSSR) 1:13:25, 4. Popp (Avstrija)
7:13:39, 5. Biancolletti 7:13:46, 6. Bressan (oba
Italija) 7:13:49, 12. Žaubi (Jug.) 7:15:09, 16.
Kozjek 7:16:49, 30. Cuderman (oba Slovenija
A).

Odbojka Državna reprezentanca zmagala na Bledu

Bled - Na Bledu je bilo pretekli teden za-
nimivo odbojkarstvo srečanje med ekipo
Bleda in reprezentanco Jugoslavije, ki se je
v Kranjski gori pripravljala na bližnje evropsko
prvenstvo. Reprezentantje so bili boljši in so
zmagali 3:0.

Bled: Mitja Torkar, Rešek, Ferjan, Završ-
nik, Miha Torkar, Andoljšek, Malej, Pretnar
Jugoslovani: Trifunović, Matijašević, Ta-
seovski, Vračarić, Kuljić, Lukač, Jelić, Jović,
Matić, Travica, Kisić, Šuker
Reprezentantje so se predstavili z lepo in
učinkovito igro, kar daje lepe obete za dobro
uvrstitve na bližnjem evropskem prvenstvu.
Domačini so jim bili dostojen nasprotnik še
posebno v igri na mreži. Na tej tekmi se je od
aktivnega igranja poslovil domačin Miha
Andoljšek.

Zvezni trener Viktor Krevsel je po tekmi po-
vedal:
»V Kranjski gori smo bili predvsem za-
radi aklimatizacije, saj bodo vladale na
Finskem enake podnebne in druge razme-
re. Po napornih tekmah na univerziadi so
bili reprezentantje precej utrujeni, zato
smo v Kranjski gori in v Poreču skušali
le-to odstraniti in dvigniti formo. Ekipa je
precej oslabiljena, saj manjkata Bogoevski
in Gvozdenović. Slednjemu so zaradi na-
stopanja v Ameriki prepovedali igranje
v reprezentanci. Kljub temu upam na
uvrstitve v finale, kar bi bilo za nas lep
mednarodni uspeh.«
B. Rauh

Ekipna razvrstitev: 1. ZRN 21:41:47, 2.
CSSR 21:42:54, 3. Jugoslavija 21:43:17, 4.
Italija I 21:45:29, 5. Italija II 2:53:02, 6. Slo-
venija A 21:55:41, 7. Švica 21:55:50, 8. Avstrija
22:01:16, 9. Madžarska 22:11:17, 10. Slovenija
B 22:12:16.

DIRKA V GROSUPLJEM

V Grosupljem je bila v nedeljo tradicionalna
krožna dirka za vse kategorije kolesarjev. Tek-
movanje je lepo potekalo, motilo ga je le
hladno in deževno vreme.

Rezultati - mlajši mladinci (24 km): 1.
Kurent, 5. Svetelj, 8. Kalan (vsi Sava); starejši
mladinci (32 km): 1. Zrimšek (Novoteks),
3. Svobljak, 4. Sostič, 5. Derling (vsi Sava); člani
(32 km): 1. Mijajlovič (Novoteks), 2. Pečnik
(Sava); člani C (16 km): 1. Novak Grosuplje),
5. Najdič (Sava); veterani A (20 km): 1. L.
Dežman, 2. B. Dežman, 3. Hafner, 5. Žbontar
(vsi Kokrica); veterani B (20 km): 1. Vergi-
nella, 2. Ferluga (oba Adria Trst), 3.
Plestenjak, 6. Dvorščak, 7. D. Stefe (vsi Koki-
rica); veterani C (16 km): 1. Perne (Grosup-
lje), 2. I. Ropret (Kokrica); veterani D
(16 km): 1. Udovič (Adria), 2. Zernovnik, 6.
Breznik, 7. Kacič (vsi Kokrica); ekipno: 1.
Kokrica 42 točk, 2. Adria 27, 3. Grosuplje
22 točk.

Za poživitev množične dirke sta nastopili
še kolesarski reprezentanci Dnevnika in An-
tene. Pripriljivo je zmagala ekipa Dnevnika
in njen član Tone Fornezzi-Tof.

Smučarski skoki Kešnar in Škrjanc najboljša na Bogatajevem memorialu

Kranj - Na 15-metrski plastični skakalnici
v Stražišču je bilo kljub slabemu vremenu tra-
dicionalno tekmovanje v smučarskih skokih za
III. Bogatajev memorial. Nastopilo je 40
mlajših pionirjev in cicibanov iz šestih klubov.
Oba zmagovalca sta člana kranjskega Trigla-
va. Zaradi odsotnosti skakalcev Jesenic in
Žirov bo I. kolo gorenjske lige v soboto, 1.
oktobra, ob osmih zjutraj na skakalnici v
Stražišču.

Rezultati - cicibani: 1. Jože Kešnar (Tri-
glav) 167,7 (11, 11,5), 2. Janez Debelak (Bra-
slovec) 162,4 (11, 11), 3. Matjaž Zupan (Križe)
151,2 (9,5, 10,5), 4. Matjaž Polanc (Predmeja)
147,8 (9, 9,5), 5. Robi Gradšar (Križe) 142,9
(9,5, 10), 6. Mitja Vidmar (Triglav) 142,8 (9,
9,5); mlajši pionirji: 1. Martin Škrjanc 186,6
(12, 12), 2. Dušan Šiler (oba Triglav) 181,2 (12,5,
12,5), 3. Igor Mandelj (Križe) 180,5 (11,5, 11,5),
4. Peter Slatnar (Triglav) 174,0 (11, 12), 5. Robi
Pogačnik 171,1 (12,5, 11,5), 6. Tomaž Žabnik
(oba Križe) 170,7 (11, 11,5) J. Javornik

Atletika Udovčev najdaljši skok

Celje - Na I. meddruštvenem nočnem
atletskem mitingu, ki se ga je v sredo
udeležilo okoli 100 tekmovalcev in tekmo-
valk iz 8 klubov, so Kranjčani dosegli dve
zmagi. Slavko Udovč je z novim osebnim
rekordom - 733 cm - prepričljivo zmagal
v skoku in daljavo, Lea Jesenovec pa je bila
z 12,6 najhitrejša v teku na 1000 m.
REZULTATI: moški - 100 m: 1. Keržan
(01) 10,9, 2. Stare 11,3, 6. Sagadin M. 11,7, 7.
Peneš (vsi TR) 11,8; 400 m: 1. Žohar (Pt)
50,2, 4. Stare 51,3, 6. Sagadin M. 52,7, 9.
Križaj (vsi TR) 54,6; 1500 m: 1. Skubic
(Ol) 3:52,1, 5. Božnik (Tr) 4:01,8; 5000 m:
1. Ukič (Kl) 14:30,1; daljjava: 1. Udovč
(TR) 733, 2. Renar (Kl) 659, 3. Vučković
(TR) 655; kopje: 1. Zalar (Ol) 63,54.
Ženske - 100 m: 1. Jesenovec (TR)
12,6, 2. Kopitar 13,0, 3. Poteko (obe Kl)
13,2; 200 m: 1. Seliškar (Ol) 25,4; 800 m: 1.
Plajhner (Kl) 2:12,9, 2. Pogačnik 2:26,2, 3.
Ovsenek (obe TR) 2:41,1; daljjava: 1.
Potnik (Ol) 555; krogla: 1. Erjavec (Kl)
11,52.

• • •

Celje - V soboto so se na stadionu
Borisa Kidriča pomerile starejše mladinke
v finalnem tekmovanju za atletski pokal
Slovenije. Tekmovalke je motilo hladno in
deževno vreme, zato so bili doseženi le
poprečni rezultati. Med 11 ekipami je
Triglav zasedel 6. mesto, edino zmago pa je
dosegla Jesenovčeva v skoku in daljavo.

REZULTATI - 100 m: 1. Seliškar (Ol)
12,4, 2. Jesenovec (Tr) 12,6, 3. Razdevšek
(Ol) 12,7; 100 m ovire: 1. Mihelj (GO) 15,3;
400 m: 1. Ovca (Ol) 60,4; 800 m: 1. Blatnik
(Kl) 2:15,4, 2. Skuk (KAK) 2:16,3, 6.
Pogačnik (TR) 2:51; daljjava: 1. Jesenovec
(GO) 509; višina: 1. Benedetič (GO) 165, 2.
Stanc (Kl) 155, 3. Drnovšek (Ol) 150, 5.
Pavlin (Tr) 145; krogla: 1. Erjavec (Kl)
11,78, 2. Završnik (Kl) 11,24, 3. Šturm (VE)
10,45, 8. Dolinar (Tr) 8,28; disk: 1. Fajfar
(Ol) 33,66, 2. Erjavec (Kl) 32,10, 3. Šturm
(VE) 29,36, 4. Tomanc (Pt) 27,28, 5. Dolinar
27,26, 6. Skubic (obe TR) 26,28; kopje: 1.
Juteršek (Kl) 32,02; 4x100 m: 1. Olimpija
50,1, 8. Triglav 55,6.

Ekipni vrstni red: 1. Klavdivar 152, 2.
Olimpija 122, 3. Gorica 98,5, 4. Novo mesto
69, 5. Partizan Ptj 67,5, 6. Triglav 65, 7.
Maribor 65, 8. Velenje 58, 9. KAK Ravne
26, 10. Koper 23, 11. Branik 10 točk.

I. Kavčič



TEKAČI NA ROLKAH - Smučarski klub Alples iz Železnikov je orga-
niziral v nedeljo, 18. septembra, na cesti med Češnjico in Dražgošami za-
nimivo preizkušnjo naših najboljših smučarskih tekačev v vseh kategorijah.
Sodelovali so tudi gostje iz Devina pri Trstu, ki sodelujejo z Alplesovimi
tekači. Od naših je manjkal le Filip Kalan. Tekachi so tekmovali na smučeh
s kolesci ali »rolkami« kot jih popularno imenujemo. »Rolke« se tudi pri nas
uveljavljajo kot ena najbolj oblik letnega treninga tekačev. Najuspešnejši
so bili Legiša iz Devina pri pionirjih, Klemenčič iz Dola pri mlajših mla-
dincih, Eržen iz Alplesa med starejšimi mladinci, Cvajnar (JLA) med
mlajšimi člani in Jeseničan Djuričič med člani. (jk) - Foto: J. Zaplotnik

Slovenske nogometne lige

DRAVA : GORENJSKA 1:0 - Gorenjska
selekcija je tokrat v Ptuj prikazala eno naj-
boljših iger v tej sezoni. Čeprav so bili ves čas
srečanja enakovredni tekme, pa so vendarle
moral priznati premoč domačinom.

GORIŠKA : GORENJSKA 3:1 - Mladinska
selekcija Gorenjske je v Ajdovščini po lepi
igri morala priznati premoč domači selekciji.
V obeh delih srečanja so bili domači boljši na-
sprotnik.

GORENJSKA : OLIMPIJA 1:0 - V
kadetski slovenski ligi - center so bili mladi
nogometaši Gorenjske, ki so bili uspešni, saj so
premagali favorizirano ljubljansko Olimpijo.
Izid srečanja bi bil lahko še ugodnejši.

V nedeljo igra članska gorenjska selekcija
z Zasavjem. -dh

Korotan : Pred- dvor 10:3

KRANJ - V novo nogometno sezono so
startali nogometaši v gorenjskih rekreacijskih
ligah. V prvem kolu članov severne skupine je
Bled doma premagal goste iz Železnikov,
Jeseničani so morali na domačem igrišču
priznati premoč kranjskemu Triglavu, Leščani
so remizirali z Ločani, Tržičani pa so klonili v
Bohinjski Bistrici.

Izidi: Bled, Alples 4:2, Jesenice : Triglav
2:4, Lesce : LTH 1:1, Bohinj: Tržič 2:0;
mladinci: Triglav : Alples 3:0, Lesce :
Škofja Loka 2:2, Bohinj : Tržič 3:4.

V južni članski ligi je kranjski Korotan z
visokim izidom dobil srečanje s Predvorom,
Primskovo B pa s Podbrezjami. Kokrica je
izšla iz točke v igri s straziško Savo, Filmariji z
Grintovcem, Trboje pa so po boljši igri v gosteh
osvojili točki z moštvo Britofa.

Izidi: Primskovo B : Podbrezje 4:0,
Kokrica : Sava 4:4, Britof : Trboje 2:3,
Korotan : Preddvor 10:3, Filmariji : Grinto-
vec 3:3;
pionirji: Jesenice : Tržič 10:0, Bohinj :
Lesce 0:5.

P. Novak

II. ZRL moški in ženske in SRL

ALPLES : OLIMPIJA 10:11 (7:5) - Ro-
kometašice Alplesa so tudi v tem kolu morale
na domačem igrišču priznati premoč ljubljans-
ki Olimpiji. Po dobri igri v prvem delu so na
koncu popustile in točki sta odšli v Ljubljano.
Strelke: Benedičič 3, 1. Lušina 2, J. Lušina 2,
Jensterle 2, Gartner 1.

SENJ : JELOVICA 7:6 (5:2) - V izred-
no slabih pogojih za igro, saj je igralce
motilo močno neurje z burjo, so oboji pri-
kazali dobro in zanimivo igro. Pri tem pa
so krajši konec potegnili gostje iz Škofje
Loke, ki so tekmo izgubili z minimalnim
izidom. Strelci: Mehonič 1, Fister 1, Tro-
bec 1, Pokorn 1, Veber 2.

KRKA : TRŽIČ 22:22 (13:13) - V borbe-
nem srečanju 3. kola slovenske moške roko-
metne lige so bili vodilni Tržičani v gosteh
uspešni, saj so v Novem mestu v igri s
selekcijo Dolenjske iztržili točko. Strelci:
Nadižar 3, Kralj 1, Mrak 1, Dornik 2, Majc
3, King 4, Vidic 8.

Pari naslednjega kola: Alples : Krka,
Jelovica : Inles, Tržič : Obala, Preddvor :
Dolenjska. -dh

• • •

Brez napora do zmage

PREDVDOR - SRL - ženske, Gorenj-
ska : Zasavje 23:7 (13:2), igrišče osnovne
šole, gledalcev 100, sodnika Kovšca
(Ajdovščina), Tul (Škoflje).

Gorenjska: Vreček, Konc 4, Markun 10,
Durja 4, Likozar, Vesel, Tomc, Mali 4, Rezman
1, Nečemer, Andrejka.

Zasavje: Buršič, Kolar, Pirč, Bogožolec 2,
Novak 3, Bajda 2, Razinger, Lipovšek, Kopriv-
šek.

Zasavska selekcija je bila tokrat slab na-
sprotnik selekciji Gorenjske. Domačinke so
srečanje, kljub slabim nasprotnikom, vzele
izredno resno. Bile so boljše v vseh pogledih
igre, saj so prvi del končale kar z enajstimi goli
prednosti. Tudi v nadaljevanju niso popustile.
S hitro igro v napadu in ostro obrambo so
polnile mrežo gostin. Le na koncu so nekoliko
popustile in Zasavčankam dovolile, da so
dosegle nekaj nepričakovanih zadetkov. Pri
domačinkah lahko pohvalimo celotno ekipo,
iztopale pa so vedno solidne in borbene
Končeva, Markunova in Malijeva, od slabih
gostij pa je bila boljša od ostalih le Novakova. -dh



TEKAČI NA ROLKAH - Smučarski klub Alples iz Železnikov je orga-
niziral v nedeljo, 18. septembra, na cesti med Češnjico in Dražgošami za-
nimivo preizkušnjo naših najboljših smučarskih tekačev v vseh kategorijah.
Sodelovali so tudi gostje iz Devina pri Trstu, ki sodelujejo z Alplesovimi
tekači. Od naših je manjkal le Filip Kalan. Tekachi so tekmovali na smučeh
s kolesci ali »rolkami« kot jih popularno imenujemo. »Rolke« se tudi pri nas
uveljavljajo kot ena najbolj oblik letnega treninga tekačev. Najuspešnejši
so bili Legiša iz Devina pri pionirjih, Klemenčič iz Dola pri mlajših mla-
dincih, Eržen iz Alplesa med starejšimi mladinci, Cvajnar (JLA) med
mlajšimi člani in Jeseničan Djuričič med člani. (jk) - Foto: J. Zaplotnik

Lokostrelstvo Exoterm tretji

VARAŽDIN - Dvojne FITA Star v Varaž-
dinu, ki je štela za prvenstvo SFRJ, se je
udeležilo preko 80 lokostrelcev iz vse Jugo-
slavije. Kot gostje so nastopile reprezentan-
ce Poljske, Belgije in Romunije.

Član ekipe Exoterm Aco Oblak je po-
novil uspeh iz Vintgarja in tudi v disciplini
FITA osvojil naslov vicešampiona. Odlično
je streljal tudi tretji član Exoterma Andrej
Smolej, ki si je že na svojem prvem turnirju
pristreljal zlato značko FITA za prvih 1000
krogov, tako da tudi ekipno tretje mesto ni
bilo vprašanje, kar je pomenilo vsekakor
največje presenečenje turnirja.

V mednarodni konkurenci so prevlado-
vali reprezentantje Poljske, ki so najbolj
prenašali dež, veter in mraz.

Rezultati: prvenstvo SFRJ: 1. Postruž-
nik (MB) 2363, 2. Oblak (EXO) 2349, 3.
Kuder (LJ) 2277 ... 6. Fock 2196, 12.
Smolej 2020 (oba Exoterm)
Ekipa: 1. Maribor 6785, 2. Ljubljana
6571, 3. Exoterm Kr. 6564 ...
Moštvo: 1. Poljska, 2. Jugoslavija, 3. Bel-
gija, 4. Romunija

Olimpija prvič pokleknila

JESENICE - Ljubljanska Olimpija je pre-
tekli teden na jeseniškem ledu v okviru tek-
movanja za karavanški pokal doživela pravo
katastrofo. Jeseničani so jih premagali kar z 8:0
(4:0, 2:0, 2:0).

Tekma je pokazala, da imajo Jeseničani
boljši naraščaj kot pa Ljubljanci. Obe moštv
sta nastopili namreč v pomlajeni postavi. Pri
tem pa so domačini pokazali mnogo več bor-
benosti in znanja kot gostje iz Ljubljane. Gole
za Jesenice so dosegli: Saso Košir 3, Tomaž
Košir, Ščap, J. Pretnar, D. Hiti in Pavlič po
enega.

-bef-

1+3

jih povzročali biki, obenem pa je kvaliteto gorenjske govede dvignilo na višjo raven.



Franc Strniša,
veterinarski
tehnik,
doma
s Kokrice,
rojen
leta 1926:

»Dolžnost umetnega osemenjevalca sem prevzel leta 1952 na postaji v Lecah, ki je bila za takratne čase najmoderneje opremljena in je imela celo telefonski priključek. Osemenjevali smo na postaji, kmetovalci pa so nas klicali vedno pogosteje tudi na domove. Danes sem zadolžen za »progo 2«, ki poteka od Kranja do Naklega, Ljubelja, Predvdora in Jezerskega. Samo štiri dni na leto smo prosti, sicer pa dnevno prevozim najmanj 115 in največ 200 kilometrov. Začetki našega dela so bili težki, vendar smo z zagnanostjo in dobrimi rezultati sčasoma prepričevali živinorejce, da med klasičnim in umetnim osemenjevanjem ni primerjave. Zaupanje je raslo in danes o umetnem osemenjevanju nihče ne dvomi. Če bi se še enkrat odločal o poklicu, bi ponovno izbral veterino oziroma službo umetnega osemenjevalca.«



Franc Pavlič
iz Zasipa,
diplomirani
veterinar,
rojen
leta 1932:

»Pred petnajstimi leti sem »zašel« v osemenjevalno službo in danes sem vodja oddelka za reprodukcijo pri Živinorejskoveterinarskem zavodu Kranj. Naš oddelek skrbi za seme in organizirano osemenjevanje, kontrolira brejost, ugotavlja bolezni in plodnostne motnje ter izbira bika za naravni pripust, ki je še vedno veljaven v nekaterih hribih v škofjeloški občini. Sicer pa ni kraja, kamor ne bi prišel vsak dan umetni osemenjevalec. Naša služba je opravičilo obstoj. Med govejo čredo pred 25 leti in današnjo ni primerjave. Uvedli smo lisasto pašmo govedi, ki je boljše za mleko in meso. Pri zamenjavi pasme je bila nujna strpnost. Nove generacije goveje živine počasi spodrivajo stare. Najmanj tri leta je treba potrpeti, da prvi potomci dobi naslednjega.«

J. Košnjek



Martin Jagodic
iz Kranja,
višji
veterinarski
tehnik,
rojen
leta 1920:

»Četrtega junija leta 1952, ko je bila na Gorenjskem ustanovljena služba umetnega osemenjevanja, sem v zadrugi sušilnici na Primskovem osemenjil prvo kravo. Potem se je služba širila in dela je bilo vedno več. Kmetije smo obiskovali s kolesi in motorji, pogosto pa je bilo treba tudi peš. Potem so nam zaupali avtomobile. Ker je bila osemenjevalna služba prva leta kadrovsko šibka, na primer šest let nisem koristil letnega dopusta! Danes dnevno prevozim okrog 130 kilometrov. Najhuje je pozimi in v slabem vremenu. Zato trdim, da za opravljanje osemenjevalne službe ni dovolj le znanje, temveč terja služba obilo idealizma. Umetno osemenjevanje je bilo med letoma 1950 in 1960 edino spodobno zavreti številne bolezni in plodnostne motnje živine, ki so



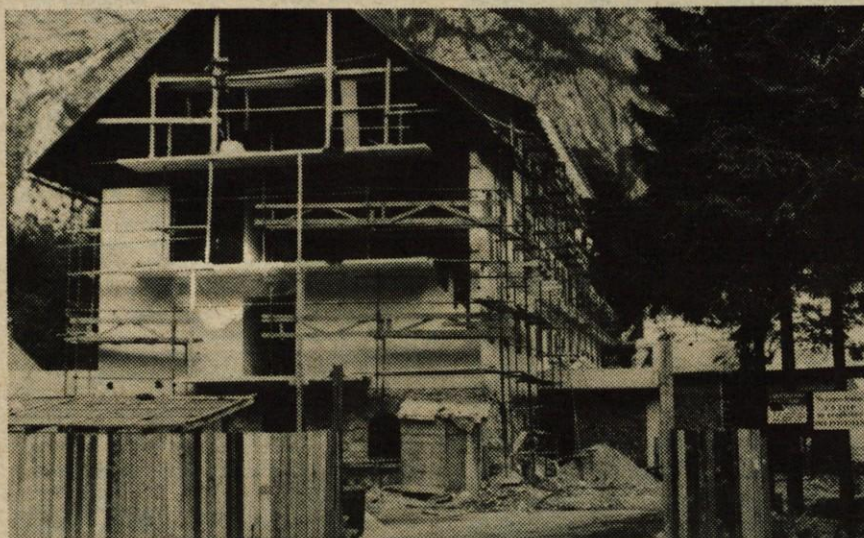
Kranj — Na povabilo Gorenjskega društva za cerebralno paralizo se te dni mudi na Gorenjskem osem članov hamburškega društva za spastično paralizo. Gostje lani ustanovljenega gorenjskega društva se bodo pri nas seznanili s tem, kako je pri nas poskrbljeno za spastične osebe, obenem pa bo to priložnost za izmenjavo obojestranskih izkušenj, kar naj vsekakor pripomore k izboljšanju skrbi za prizadete. Predstavniki hamburškega društva bodo obiskali kranjski dispanzer za mentalno higieno, vrtec za spastične otroke, oddelek za delovno usposabljanje srednje duševno prizadetih otrok pri kranjski posebni osnovni šoli ter podobne ustanove v Ljubljani, Kamniku in Vipavi. Gostom so pokazali tudi film o letovanju spastičnih otrok v Novi gradu, ki ga društvo organizira skupaj z Dispanzerjem za mentalno higieno pri ZD Kranj: letovanje otrok, letos jih je bilo 31 z vse Gorenjske, je obenem tudi šola za starše, saj se ob pomoči fizioterapevtov nauče, kako pravilno pomagati spastičnemu otroku. Tudi gostje so pokazali nekaj svojih filmov o spastičnih, podrobneje pa bodo o skrbi za svoje prizadete gostitelje seznanili v Hamburgu, kamor so jih povabili v naslednjem letu. — L. M. — Foto: J. Zaplotnik

Bohinju ne teče, Bohinju kaplja ...

Majhne naložbe v turizem Bohinja so se maščevale, kajti obisk upada — Nerešeni problemi po potresu — Hotel Jezero zaprt



Bohinj — Majhne naložbe, slabši obisk — »Bohinjskemu turizmu je treba v prihodnje posvetiti vso skrb in poskrbeti za večje naložbe v turistično infrastrukturo,« sta poudarila v pogovoru z novinarko tajnik turističnega društva Bohinj Cene Resman in direktor Alpetoura — TOZD hoteli Bohinj Drago Rizman. — Foto: F. Perdan



Bohinj — Hotel Zlatorog dobiva lepšo podobo visoke B kategorije. — Foto: F. Perdan

Bohinj — Kristalno zeleno čisto bohinjsko jezero in čudovita naravna lepota bohinjskega kota privabita letno vedno manj gostov, obiskovalcev, turistov, čeprav naj bi veljalo, da je danes v svetu še kako zaželena in iskana neomadeževana narava, mir, čist zrak. Podatki Turističnega društva Bohinj opozarjajo, da so vendarle zgolj naravne privlačnosti premalo, da danes tuji in domači gost zahtevata vsaj takšno bivalno udobje, kakršnega imata doma: tople, udobne sobe, prijeten kotiček v restavraciji ali kavarni in poleg dolgih, mirnih sprehodov ter občasnih folklornih prireditev tudi morda kopališče, rekreacijske objekte in še kaj. Bohinj pa ponuja zares v izobilju le naravo (zrak in izlete), ostala turistična ponudba pa je hudo osiromašena, kajti v zadnjih desetih letih se je v Bohinju izredno malo gradilo, zelo malo vložilo v osnovno: v nove, boljše, kvalitetnejše turistične zmožljivosti. Danes ostaja pri 750 hotelskih posteljah in 1000 posteljah pri zasebnikih Bohinj vedno bolj v ozadju in vsako določeno obdobje po obisku med turističnimi kraji zdrzne po lestvici navzdol.



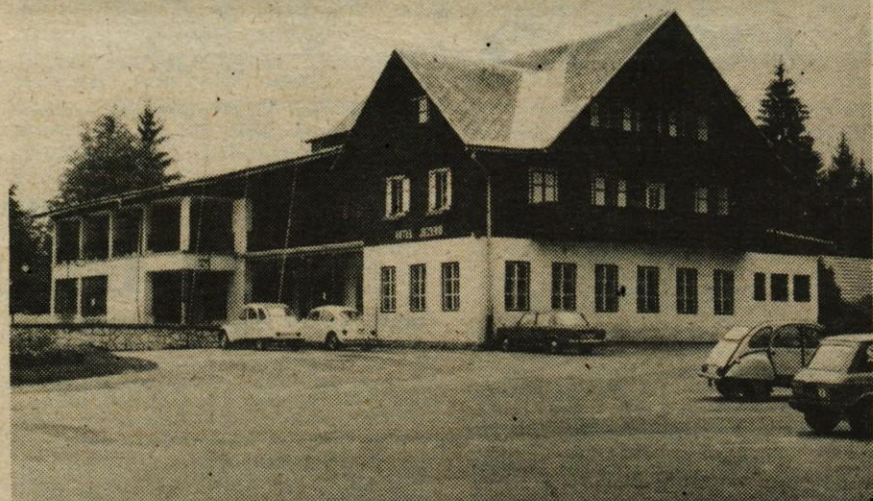
ZA VOGALOM

Radovljica — Zadnjič sem se sprehajal po starem delu Radovljice pa se veselo razposajen ustavlil pred vrati, na katerih je bil listek, na njem pa je pisalo: odvetnik, za vogalom, narisana pa je bila tudi ustrezna puščica. Pospešil sem za vogal in pokušal izza vogala, da bi mi bilo uzreti uradujočo osebo, ki za vogalom opravlja svoj posel. Jasno, da je ni bilo, s sporočilom, da je odvetnik za vogalom je bil mišljen vhod v pisarno, sam pa seveda vse po svoje obračam in skompliciram. Pa nekaj veselja že mora biti in smeha tudi, če sporočilo vzamete dobesedno ...

(in še katero), niso vzroki le v splošno neugodnih turističnih gibanjih v svetu, temveč so korenine nezanimanja tudi v sami borni bohinjski ponudbi. Prav tega pa se bohinjski turistični delavci prav dobro zavedajo, a so zavezanih rok. Novi hoteli in boljše ponudba in infrastruktura nasploh je lahko uresničljiva le s širšim dogovorom in s pomočjo v okviru občine, z več denarja kajpak, z ugodnejšimi krediti turističnemu gospodarstvu, z zavzetjo skrbjo za turistični vzpon Bohinja, ki je do zdaj dobival malo denarja. Turistični delavci, ki so danes kar nekam pasivni in melanholični ob manjšem obisku, ki ga izkazujejo podatki ob koncu avgusta tudi zaradi deževnega vremena, so »spravili gor« kmečko ohcet, kresno noč, kravji bal, poslali folkloro v hotele, oživili jadrnanje po bohinjskem jezeru, kupili kolesa, napotili goste-ribiče k Savi in k jezeru, priporočali ogled zanimivosti in znamenitosti, kaj več pa že ne morejo napraviti. Še posebno jim je trn v peti zdaj domala že dve leti zaprt hotel Jezero, ki je bil poškodovan ob potresu.

KDAJ IN KAKO KREDITI?

Škoda, ki so jo po potresu utrpeli hoteli in gostinski objekti Alpetoura v bohinjskem kotu, doseže znesek milijardo in 600 milijonov starih dinarjev. Kolektiv Alpetoura — TOZD hoteli Bohinj je namenil izdatna lastna sredstva za obnovo nekaterih — med drugim bo za dan republike odprt popolnoma preurejeni Zlatorog z depandanso visoke B kategorije — medtem ko pa za vse hotele ni denarja. Še posebno je na obeh in v skrbi Alpetoura stari in poškodovani hotel Jezero, ki ga pač ne zmorejo sami, z lastnimi sredstvi in krediti usposobiti za obratovanje. Stroški so previsoki, bohinjsko gospodarstvo jih ne more kriti, Alpetour pa tudi ne. Ostanje le upanje, da bo pogovor v okviru občine rešil spor in dileme ob hotelu Jezero, na katerem je za 900 milijonov starih dinarjev škoda in da ga bodo končno vendarle začeli temeljito obnavljati. Tudi zazidalni načrt bi bil slej ko prej zaželen, tako, da ne bi vsakega



Bohinj — Po potresu poškodovani hotel Jezero je še vedno zaprt, denarja za obnovo ni ... — Foto: F. Perdan

KAJ PRAVZAPRAV PONUDITI?

Bohinj je turistični kraj z močno poletno turistično sezono in le nekoliko slabšo zimsko sezono, je brati v turistični propagandi, ki pa je zadnja leta tudi opešala. Čaplja zato, ker ne moreš danes zahtevnemu gostu ponujati le strehe in kosila v starejših hotelih nižjih kategorij in ga vabiti s folklornimi prireditvami, ki jim niti strehe nad glavo ne moreš postaviti ter se hvaliti spet in spet le s čistim zrakom in deviško naravo. Da je letos skorajda popolnoma odpovedalo angleško turistično tržišče

primera in problema reševali sproti in povrh še počasi. Če se bodo za obnovo Jezera namenili ugodni krediti, bo tu vsaj dve leti in dve sezoni gradbišče; a boljše gradnja kot danes nesprejemljivo obvestilo na vratih hotela sredi Bohinja: zaprto.

Po potresu so zasebniki dobili ugodne kredite za obnovo, družbeni sektor mora ta vprašanja še zdaj razreševati. In potrebno jih bo čim prej, kajti za svetovno znani Bohinj je en sam hotel visoke B kategorije — čeprav v tem trenutku izredna pridobitev — občutno premalo. Bohinju bo treba dati več, kajti doslej mu je predolgo več ali manj le kapljalo ...

D. Sedej

Izpopolnjevanje proizvodnega programa

Nadaljevanje s 1. strani

In kar je še posebno razveseljivo: močno se je v prvem polletju letošnjega leta povečal tudi izvoz.

Srednjeročni razvojni program Kladivarja predvideva, naj bi se število zaposlenih s sedanjih 145 povečalo v letu 1980 na 230. Poprečna letna rast proizvodnje pa naj bi znašala 37,5 odstotka. Tako naj bi njena vrednost leta 1980 znašala že prek 80 milijonov din. Predvidena je predvsem proizvodnja elektromagnetov, hidravličnih komponent in pnevm sistemov.

Seveda si v Kladivarju veliko obetaja tudi od sodelovanja z delovnimi organizacijami, ki so članice

sestavljene organizacije združenega dela »Strojgradnja«. Osnovni namen združitev trinajstih organizacij združenega dela, v združenem podjetju je od vsega začetka tudi žirovski Kladivar, je predvsem dolgoročno načrtovanje razvoja, enotnejši nastop na tržiščih, zlasti na zunanjem trgu, specializacija proizvodnje in s tem uvajanje nove tehnologije ter načrtno izvajanje investicijske politike. Kladivar ima v združenju s svojim proizvodnim programom že zdaj pomembno vlogo, še pomembnejšo pa bo imel v prihodnje. To bodo kolektivu omogočili tudi novi prostori in boljše možnosti za delo.

J. Govekar